

Załącznik nr 1

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia obca nauczycielska**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet w Białymstoku**

Data przeprowadzenia wizytacji: **14-15.11.2024**

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	5
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	5
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	21
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	32
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	36
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	39
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	40
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	42
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	46
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	48

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: dr hab. Ariadna Strugielska, członkini PKA;

członkowie:

1. dr hab. Aleksandra Wach – ekspertka PKA,
2. dr hab. Ewa Kujawska-Lis – ekspertka PKA,
3. prof. dr hab. Dariusz Dolanski – członek PKA, ekspert ds. kształcenia nauczycieli,
4. mgr Jakub Szczepkowski – ekspert PKA ds. pracodawców,
5. Kamil Bonas – ekspert PKA ds. studenckich,
6. mgr Katarzyna Bojarska – sekretarz zespołu oceniającego.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Wizytacja zespołu oceniającego PKA (zwanego dalej: ZO PKA), przeprowadzającego w dniach 14-15 listopada br. ocenę programową na kierunku filologia obca nauczycielska prowadzoną w Uniwersytecie w Białymstoku stanowiła pierwszą ocenę programową po pozytywnym zaopiniowaniu wniosku o utworzenie tego kierunku uchwałą 349/2021 Prezydium PKA z dnia 6 maja 2021 roku. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej PKA w trybie wizytacji stacjonarnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się ZO PKA z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię, który wraz z załącznikami stanowił także punkt wyjścia do opracowania raportu powizytacyjnego. Raport ZO PKA został opracowany po przeprowadzeniu wizytacji w Uczelni, na podstawie hospitacji zajęć wskazanych przez członków ZO PKA, odbywających się w dniach 14-15 listopada br. oraz analizy losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych. Przeprowadzono spotkania i rozmowy z Władzami Uczelni, nauczycielami akademickimi, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także ze studentami ocenianego kierunku studiów. Zhospitowano również bazę dydaktyczną Uczelni. ZO PKA zapoznał się także z przedłożoną dokumentacją dotyczącą programu studiów, a także dokumentacją dot. wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia obca nauczycielska	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	językoznawstwo (80%) literaturoznawstwo (4%) nauki o kulturze i religii (3%) pedagogika (6%) psychologia (5%) nauki prawne (1%) informatyka (1%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry/120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych/liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	30 godzin praktyka pedagogiczna, 120 godzin praktyka dydaktyczna/łącznie 6 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	53	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ¹	2083,5 godzin	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	69,45 ECTS	-
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	118 ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	42 ECTS	-

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku filologia obca nauczycielska są zgodne z misją i strategią Uczelni, określoną jako działanie na rzecz dobra społecznego poprzez tworzenie i upowszechnianie wiedzy, realizację celów naukowych i edukacyjnych oraz podejmowanie innych działań w relacji z otoczeniem lokalnym. Ze względu na położenie w obszarze transgranicznym, Uczelnia podkreśla swoją rolę jako ośrodka pełniącego funkcję pomostu komunikacyjnego między językami i kulturami, realizowaną w dużym stopniu na kierunku filologia obca nauczycielska.

Koncepcja kształcenia na kierunku filologia obca nauczycielska odnosi się do kształcenia na studiach drugiego stopnia w trybie stacjonarnym i obejmuje dwa moduły specjalizacyjne: moduł filologia angielska oraz moduł filologia rosyjska. W strukturze Uczelni istnieją również inne kierunki kształcące w zakresie tych dwóch filologii na stacjonarnych studiach drugiego stopnia: filologia angielska, filologia angielska z elementami translatoryki oraz filologia rosyjska – przekładoznawstwo. Filologia obca nauczycielska uzupełnia zatem ofertę filologicznych kierunków studiów, dając studentom możliwość uzyskania kwalifikacji do wykonywania zawodu nauczyciela języka angielskiego lub rosyjskiego.

Cele kształcenia na kierunku filologia obca nauczycielska zakładają wyposażenie absolwenta w kompetencje w języku angielskim lub rosyjskim na poziomie C2, wiedzę oraz umiejętności, w tym w szczególności badawcze, z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz kulturoznawstwa.

Kierunek filologia obca nauczycielska został przyporządkowany do siedmiu dyscyplin naukowych w następujących proporcjach: językoznawstwo jako dyscyplina wiodąca (80%), literaturoznawstwo (4%), nauki o kulturze i religii (3%), pedagogika (6%), psychologia (5%), nauki prawne (1%) i informatyka (1%). Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii jest uzasadnione, gdyż są to dyscypliny stanowiące podstawy teoretyczne filologii. Zastrzeżenia budzą jednak proporcje tego przyporządkowania, które w sposób nieuzasadniony koncepcją kształcenia marginalizują rolę literaturoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii w kształceniu filologicznym.

Nieuzasadnione natomiast jest przyporządkowanie kierunku do pozostałych dyscyplin, gdyż cele kształcenia nie zakładają podniesienia kompetencji badawczych studentów w ich zakresie. Dotyczy to również dyscyplin naukowych pedagogika i psychologia – mimo, że na kierunku prowadzone jest przygotowanie wyłącznie do zawodu nauczyciela – ponieważ określone w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela efekty uczenia się nie odnoszą się do pogłębionej wiedzy w tych dyscyplinach.

Badania naukowe prowadzone są głównie w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo oraz, w pewnym stopniu, w dyscyplinie nauki o kulturze i religii, w tym w szczególności w powiązaniu z literaturoznawstwem. W zakresie językoznawstwa katalog obszarów badawczych obejmuje między innymi: glottodydaktykę i kształcenie nauczycieli języków obcych, translatorykę, stylistykę, językoznawstwo antropologiczne, interkulturowe oraz historyczne. Drugi katalog obszarów badawczych dotyczy literaturoznawstwa i nauk o kulturze i religii. Obejmuje on między innymi literaturę rosyjskojęzyczną XIX i XX wieku, kulturę narodów Rosji, białorusystykę, komparatystykę literacką i literaturę Ameryki Północnej. To, że pedagogika, psychologia, nauki prawne i informatyka nie stanowią podstaw teoretycznych kierunku potwierdza fakt, że nie zostały one uwzględnione w opisie prowadzonych w Uczelni badań w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek studiów.

Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Ze względu na położenie blisko wschodniej granicy Polski, kształcenie wykwalifikowanych nauczycieli języków obcych, zwłaszcza języka angielskiego jako globalnego języka używanego w kontaktach międzynarodowych i rosyjskiego jako języka używanego

w krajach sąsiadujących z Polską, sprzyja realizacji potrzeb społeczno-gospodarczych regionu i kraju. W regionie istnieje zapotrzebowanie na nauczycieli obydwu języków w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, również w nauczaniu uczniów rosyjskojęzycznych, zwłaszcza w wyniku wzmożonej migracji po wybuchu wojny w Ukrainie.

Koncepcja i cele kształcenia zostały określone przy udziale interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Zarówno studenci, jak i pracownicy dydaktyczni i naukowo-dydaktyczni angażowali się w tworzenie koncepcji kształcenia i mają wpływ na program studiów. W tworzeniu koncepcji kształcenia uczestniczyli również dyrektorzy i nauczyciele zatrudnieni w szkołach, z którymi Uczelnia współpracuje.

Koncepcja kształcenia nie przewiduje nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Ogólne efekty uczenia się określone w programie studiów zostały formalnie podzielone na dwie grupy: 1) efekty uczenia się dla grupy zajęć psychologiczno-pedagogicznych i 2) efekty uczenia się dla grupy zajęć filologicznych o dublujących się kodach.

Efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z koncepcją kształcenia, która zakłada nabycie przez studentów gruntownej wiedzy w dyscyplinach: językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, gdyż 10 efektów w kategorii wiedzy w grupie zajęć psychologiczno-pedagogicznych zostało powiązanych z charakterystyką o kodzie WG (np. KP1_WG7 (zna i rozumie) „podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących” oraz KP7_WG7 (zna i rozumie) „sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej”), mimo iż pedagogika i psychologia stanowią dyscypliny kontekstowe dla kształcenia filologicznego. Podobnie, kontekstową dla filologii informatykę nieprawidłowo połączono z charakterystyką o kodzie WG (KP7_WG12 (zna i rozumie) „zaawansowany aparat pojęciowy z zakresu technologii informacyjnych”). Powiązaną nieprawidłowością jest brak spójnych odniesień do właściwego poziomu PRK w przypadku efektów, które dotyczą dyscyplin stanowiących teoretyczne podstawy kierunku. W rezultacie, część efektów została sformułowana w sposób prawidłowy, np. KP7_WG9 „(zna i rozumie) pogłębiony aparat pojęciowy służący do opisu zjawisk kulturowych istotnych dla analizy języka i procesu komunikacji” oraz KP7_WG10 „(zna i rozumie) pogłębiony aparat pojęciowy służący do opisu zjawisk kulturowych istotnych dla analizy literatury danego obszaru językowego”, a część w sposób nieprawidłowy, pomijający głębię, np. KP7_WG7 „(zna i rozumie) zaawansowane metody analizy i interpretacji tekstów i innych wytworów kultury danego obszaru językowego w obrębie wybranych tradycji i teorii i językoznawczych” oraz KP7_WG8 „(zna i rozumie) zaawansowane metody analizy i interpretacji tekstów w obrębie wybranych tradycji i teorii literaturoznawczych”.

Program studiów nie określa szczegółowych efektów uczenia się dla zajęć, co skutkuje, w zdecydowanej większości przypadków, przeniesieniem efektów ogólnych na poziom zajęć, przy czym nie zawsze w sposób spójny. Przykładowo, dla zajęć *praktyczna znajomość języka angielskiego* w programie studiów zaprojektowano ogólne efekty uczenia się: KP7_WG1, KP7_WG9, KP7_WG11, KP7_UK4, KP7_UK5, KP7_UW4, KP7_KO1, KP7_KO4, KP7_KK1, KP7_KK2, z których dwa (KP7_WG1 i KP7_UK5) nie zostały zaplanowane do realizacji, ponieważ nie pojawiają się w sylabusie.

Ogólne efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii. Uwzględniają rozwój kompetencji badawczych studentów, np. KP7_WG4 (zna i rozumie) „zaawansowaną terminologię oraz rozbudowany aparat metodologii badań z zakresu językoznawstwa”, KP7_WG5 (zna i rozumie) „zaawansowaną terminologię oraz rozbudowany aparat metodologii badań z zakresu teorii uczenia się i nauczania

języków”, oraz KP7_UW3 (potrafi) „przeprowadzać pogłębioną analizę i interpretację tekstów literackich z zastosowaniem metod filologicznych pozwalających oceniać ich znaczenie w procesie historyczno-kulturowym” i KP7_UW4 (potrafi) „przeprowadzać krytyczną analizę i interpretację różnych wytworów kultury z zastosowaniem metod filologicznych pozwalających oceniać ich znaczenie w procesie historyczno-kulturowym”.

Efekty uczenia się uwzględniają umiejętność komunikowania się w kierunkowym języku obcym w mowie i w piśmie na poziomie co najmniej C1+ oraz w dodatkowym języku obcym na poziomie B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Istnieje jednak rozbieżność pomiędzy poziomem kompetencji w odniesieniu do języka kierunkowego wskazanym w efektach uczenia się (co najmniej C1+) i w koncepcji kształcenia (C2). Dodatkowo, istnieje niejasność między poziomem językowym, który osiągają studenci po pierwszym i po drugim roku studiów. Zgodnie z informacjami zawartymi w karcie zajęć dla języka kierunkowego (angielskiego), na pierwszym roku celem kursu jest przygotowanie studentów do posługiwania się językiem obcym na poziomie C2, natomiast na drugim roku, na poziomie C1+, co jest nielogiczne i nieprawidłowe.

Efekty uczenia się nie są sformułowane w sposób w pełni zrozumiały, pozwalający na stworzenie rzetelnego systemu ich weryfikacji. Po pierwsze, identyczne symbole nadane efektom uczenia się w dwóch rozłącznych katalogach – dla zajęć psychologiczno-pedagogicznych i dla zajęć filologicznych – uniemożliwiają właściwą identyfikację efektów ogólnych i, co za tym idzie, jednoznaczną weryfikację osiągnięcia przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, szczególnie w odniesieniu do zajęć w bloku psychologiczno-pedagogicznym, o czym szerzej poniżej. Po drugie, nieprawidłowe jest umieszczenie w zestawie efektów dla zajęć filologicznych efektów, których zakresy się w sobie zawierają, ponieważ dotyczą dyscypliny i jej subdyscypliny, np. KP7_WG1 (zna i rozumie) „złożone zjawiska i procesy językowe, teorie wyjaśniające zależności między nimi oraz współczesne trendy w językoznawstwie” i KP7_WG2 (zna i rozumie) „złożone zjawiska i procesy związane z uczeniem się i nauczaniem języków, teorie wyjaśniające zależności między nimi oraz współczesne trendy w teoriach o uczeniu i nabywaniu języka”, oraz KP7_WG4 (zna i rozumie) „zaawansowaną terminologię oraz rozbudowany aparat metodologii badań z zakresu językoznawstwa” i KP7_WG5 (zna i rozumie) „zaawansowaną terminologię oraz rozbudowany aparat metodologii badań z zakresu teorii uczenia się i nauczania języków”. Takie rozwiązanie powoduje nie tylko, że ogólne efekty uczenia się stają się redundantne, ale prowadzi również do sztucznej dominacji w efektach uczenia się dyscypliny naukowej językoznawstwo.

Jak już wspomniano powyżej, program studiów nie określa szczegółowych efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć, co uniemożliwia stworzenie skutecznego systemu weryfikacji efektów uczenia się, gdyż nie wiadomo jakie komponenty ogólnych efektów uczenia się są osiąganе na poszczególnych zajęciach. Na przykład, efekty uczenia się sformułowane dla zajęć *ćwiczenia specjalizacyjne (językoznawstwo/językoznawstwo stosowane)* 2 obejmują następujący katalog efektów ogólnych: „KP7_WG1 - złożone zjawiska i procesy językowe, teorie wyjaśniające zależności między nimi oraz współczesne trendy w językoznawstwie; KP7_WG2 - złożone zjawiska i procesy związane z uczeniem się i nauczaniem języków, teorie wyjaśniające zależności między nimi oraz współczesne trendy w teoriach o uczeniu i nabywaniu języka; KP7_WG4 - zaawansowaną terminologię oraz rozbudowany aparat metodologii badań z zakresu językoznawstwa; KP7_WG5 - zaawansowaną terminologię oraz rozbudowany aparat metodologii badań z zakresu teorii uczenia się i nauczania języków; KP7_UW2 - formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy, innowacyjnie dobierając odpowiednie metody i narzędzia z wykorzystaniem wiedzy z zakresu nauki o uczeniu się i nauczaniu języków; KP7_UW6 - właściwie dobierać źródła oraz informacje z nich pochodzące w obszarze językoznawstwa

oraz dokonywać oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji; KP7_UK2 - komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców używając specjalistycznej terminologii z zakresu wiedzy nabywaniu i nauczaniu języków z uwzględnieniem elementów społeczno-kulturowych; KP7_UK4 - prowadzić w debatę w języku obcym, przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich; KP7_UK5 - posługiwać się kierunkowym językiem obcym w mowie i w piśmie na poziomie C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; KP7_UO1 - kierować pracą zespołu; KP7_UU1 - samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie; KP7_KK2,-uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; KP7_KO4 - tworzenia płaszczyzn tolerancji i współpracy w warunkach komunikacji wielokulturowej i zróżnicowanego religijnie społeczeństwa". Podobny katalog ogólnych efektów uczenia się został sformułowany dla zajęć *ćwiczenia specjalizacyjne (językoznawstwo/językoznawstwo stosowane)* 1, przy czym dodatkowym utrudnieniem w stworzeniu rzetelnego systemu weryfikacji jest w przypadku tych zajęć, wspomniane już powyżej, stosowanie symboli efektów uczenia się: KP7_WG1, KP7_WG2, KP7_WG4, KP7_WG5, KP7_WG7, KP7_UW2, KP7_UW6, KP7_UW5, KP7_UK1, KP7_UK2, KP7_UK4, KP7_UK5, KP7_UU1, KP7_KK2, które często powiązane są z dwoma różnymi efektami w programie studiów, np. KP7_WG1 oznacza albo, że student (zna i rozumie) „podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących”, albo, że student (zna i rozumie) „złożone zjawiska i procesy językowe, teorie wyjaśniające zależności między nimi oraz współczesne trendy w językoznawstwie”. Nie wiadomo zatem ani który ogólny efekt uczenia się – pedagogiczno-psychologiczny czy filologiczny – ma być osiągnięty w ramach danych zajęć, ani w jakim zakresie. Powiązaną nieprawidłowością jest przypisanie jednego zbiorczego zestawu efektów uczenia się dla zajęć, które trwają dłużej niż jeden semestr. W takich sytuacjach nie jest uwzględniony progres kompetencji pomiędzy semestrami, gdyż zaliczenie przez studentów pierwszego semestru jest już poświadczeniem osiągnięcia założonych dla zajęć efektów uczenia się. Przypisanie tych samych efektów zajęciom wielosemestralnym bez ich zróżnicowania w obrębie poszczególnych semestrów dotyczy między innymi zajęć z *praktycznej znajomości języka, ćwiczeń specjalizacyjnych i seminarium magisterskiego*.

Kolejną nieprawidłowością jest formułowanie efektów uczenia się w sposób nieodpowiadający specyfice zajęć. Na przykład, efekt KP7_WG12 (zna i rozumie) „zaawansowany aparat pojęciowy z zakresu technologii informacyjnych”, sformułowany dla zajęć *seminarium magisterskie* nie jest właściwie dobrany do specyfiki tych zajęć, ponieważ celem *seminarium magisterskiego* nie jest zapoznavanie studentów z zagadnieniami z zakresu informatyki. Podobnie, celem zajęć *praktyczna znajomość języka angielskiego* oraz *praktyczna znajomość języka rosyjskiego* nie jest rozwijanie pogłębionej wiedzy z zakresu dyscyplin naukowych lecz językowych kompetencji komunikacyjnych. Zatem efekty: KP7_WG9 „student zna pogłębiony aparat pojęciowy służący do opisu zjawisk kulturowych istotnych dla analizy języka i procesu komunikacji” oraz KP7_WG11 „student zna współczesne uwarunkowania społeczno-kulturowe danego obszaru językowego” nie zostały właściwie dobrane do specyfiki tych zajęć. Z kolei celem zajęć *ćwiczenia specjalizacyjne, współczesne teorie językoznawcze* czy *seminarium magisterskie* jest rozwijanie wiedzy w zakresie wybranych dyscyplin naukowych i dlatego nie jest dla nich specyficzny efekt uczenia się: KP7_UK5 (potrafi) „posługiwać się kierunkowym językiem obcym w mowie i w piśmie na poziomie co najmniej C1+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”.

Przyjęte dla kierunku ogólne efekty uczenia się obejmują wszystkie ogólne efekty uczenia się określone w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela. Przy czym w zakresie wiedzy część z nich w programie studiów została powiązana z charakterystykami PRK o kodzie P6S_WG, a część

z charakterystykami o kodzie P6S_WK. Powiązanie efektów uczenia się określonych w standardzie z charakterystykami o kodzie P6S_WG nie jest właściwe z powodów opisanych powyżej. Program studiów nie obejmuje szczegółowych efektów uczenia się określonych w standardzie. Wskazuje jedynie symbole określonych w programie studiów efektów ogólnych dla grupy zajęć psychologiczno-pedagogicznych. Nie jest więc jasne czy studenci kierunku osiągną wszystkie szczegółowe efekty uczenia się określone w standardzie, które zgodnie z nim prowadzą do kompleksowego osiągnięcia efektów ogólnych. Efekty uczenia się uwzględnia też sylabus zajęć. Czasami stanowią one przeniesienie ogólnych efektów uczenia się (np. *dydaktyka ogólna*), czasami stanowią uszczegółowienie efektów ogólnych, przy czym nie są jasne powiązania z nimi, bo brakuje odpowiednich odwołań (np. *pedagogika ogólna*), a czasami te odwołania się znajdują, ale do nieistniejących w programie studiów ocenianego kierunku ogólnych efektów uczenia się (*diagnostyka pedagogiczna*), czasem efekty uczenia się powiązane są ze szczegółowymi efektami ze standardu (*warsztat diagnozy psychopedagogicznej*), przy czym nie zawsze stanowią ich przeniesienie w całości lub we fragmencie. W przypadku *dydaktyki języka angielskiego*, efekty uczenia się w ogóle nie odwołują się do efektów dla grupy zajęć psychologiczno-pedagogicznych, lecz stanowią przeniesienie efektów uczenia się z grupy zajęć filologicznych. Tymczasem standard określa szczegółowe efekty uczenia się dla dydaktyki przedmiotu nauczania, które stanowią uszczegółowienie określonych w standardzie efektów ogólnych. W przypadku *dydaktyki języka rosyjskiego* w sylabusie zamieszczono jedynie symbole efektów ogólnych, nie wiadomo więc czy studenci osiągają tu efekty z grupy zajęć psychologiczno-pedagogicznych, czy grupy zajęć filologicznych, bo symbole w tych grupach się dublują.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁶(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, jednak istnieje rozbieżność pomiędzy koncepcją kształcenia a dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany. Koncepcja i cele kształcenia są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się, które są w większości przypadków tożsame na poziomie kierunku oraz zajęć, nie są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia, gdyż zakładają nabycie przez studentów pogłębionej wiedzy w dyscyplinach, które są kontekstowe dla kształcenia filologicznego. Efekty uczenia się nie zawsze odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu. Nie opisują w sposób w pełni trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiągane przez studentów.

Efekty uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela zawierają pełny zakres ogólnych efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do

wykonywania zawodu nauczyciela, ale nie zawierają pełnego zakresu efektów szczegółowych, które określa standard.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, które nie stanowią jego podstaw teoretycznych; 2) nieuzasadnionych koncepcją kształcenia proporcji przyporządkowania kierunku do dyscyplin, które stanowią jego teoretyczne podstawy; 3) sformułowania ogólnych efektów uczenia się dla kierunku w sposób, który nie w pełni odzwierciedla koncepcję kształcenia oraz rolę poszczególnych dyscyplin w kształceniu; 4) sformułowania efektów uczenia się w zakresie kształcenia językowego w sposób niespójny i nielogiczny; 5) niezapewnienia właściwego poziomu PRK w odniesieniu do wszystkich efektów uczenia się; 6) sformułowania efektów uczenia się w sposób niespecyficzny dla zajęć i uniemożliwiający stworzenie systemu ich weryfikacji; 7) nieuwzględnienia w programie studiów wszystkich szczegółowych efektów uczenia się określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

- 1) Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych stanowiących jego podstawy teoretyczne.
- 2) Urealnienie proporcji przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych stanowiących jego podstawy teoretyczne.
- 3) Sformułowanie efektów uczenia się w sposób w pełni odzwierciedlający koncepcję kształcenia oraz rolę poszczególnych dyscyplin w kształceniu.
- 4) Sformułowanie efektów uczenia się dotyczących poziomu biegłości językowej w zakresie języka kierunkowego w sposób spójny i jednoznacznie wskazujący na progresję studentów między pierwszym i drugim rokiem studiów.
- 5) Uwzględnienie w efektach uczenia się wszystkich charakterystyk 7. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji.
- 6) Zapewnienie właściwego poziomu PRK w odniesieniu do wszystkich efektów uczenia się.
- 7) Sformułowanie efektów uczenia się w sposób specyficzny dla zajęć i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.
- 8) Uwzględnienie w programie studiów wszystkich szczegółowych efektów uczenia się określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe obejmują, zgodnie z koncepcją kształcenia, zagadnienia związane z dyscyplinami językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, z dyscyplinami wspomagającymi kształcenie filologiczne, oraz z rozwijaniem komunikacyjnych kompetencji językowych. Treści programowe, które zostały ujęte w sylabusach i są realizowane w trakcie zajęć są niejednokrotnie inne niż treści programowe ujęte w programie studiów. Dotyczy to, m.in., treści zajęć: *współczesne teorie językoznawcze*, *analiza dyskursu*, *język obcy – specjalistyczny warsztat językowy*. Tym samym, brak jest jednoznacznego wskazania, jak realizowany jest program studiów na kierunku.

Treści programowe nie zawsze pozwalają na osiągnięcie założonych dla zajęć efektów uczenia się, również z uwagi na fakt, że, jak już wskazano powyżej, efekty te powielają ogólne efekty uczenia się dla kierunku. Na przykład, w sylabusie zajęć *ćwiczenia specjalizacyjne (językoznawstwo/językoznawstwo stosowane)* w module angielskim zawarto szeroki zakres ogólnych efektów uczenia się, w tym odnoszących się do wiedzy językoznawczej, na przykład: KP7_WG1 (zna i rozumie) „złożone zjawiska i procesy językowe, teorie wyjaśniające zależności między nimi oraz współczesne trendy w językoznawstwie” oraz KP7_WG7 „zaawansowane metody analizy i interpretacji tekstów i innych wytworów kultury danego obszaru językowego w obrębie wybranych tradycji i teorii i językoznawczych”, podczas gdy treści programowe powiązane z tymi efektami obejmują tylko zagadnienia związane z dydaktyką języka obcego, na przykład: „wprowadzenie do metodyki nauczania języka angielskiego”, „planowanie lekcji języka angielskiego”, „nauczanie sprawności językowych”, „nauczanie „podumiejętności” językowych”. Podobnie, treści programowe zajęć *ochrona własności intelektualnej* nie umożliwią osiągnięcia efektu uczenia się KP7_UU1 (potrafi) „samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie”, ponieważ nie obejmują takich zagadnień.

Kolejnym przykładem są zajęcia *pragmatyka międzykulturowa*, których treści programowe obejmują zagadnienia pragmatyki językowej w ujęciu interkulturowym oraz koncepcje zmiany paradygmatów w naukach humanistycznych i nie umożliwią osiągnięcia następujących ogólnych efektów uczenia się: KP7_WG2 (zna i rozumie) „złożone zjawiska i procesy związane z uczeniem się i nauczaniem języków, teorie wyjaśniające zależności między nimi oraz współczesne trendy w teoriach o uczeniu i nabywaniu języka” (treści nie obejmują procesów uczenia się i nauczania) oraz KP7_UW2 (potrafi) „formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy, innowacyjnie dobierając odpowiednie metody i narzędzia z wykorzystaniem wiedzy z zakresu nauki o uczeniu się i nauczaniu języków”. Podobnie, treści programowe zajęć *współczesne teorie językoznawcze* nie umożliwią osiągnięcia efektu uczenia się KP7_WG2 (zna i rozumie) „złożone zjawiska i procesy związane z uczeniem się i nauczaniem języków, teorie wyjaśniające zależności między nimi oraz współczesne trendy w teoriach o uczeniu i nabywaniu języka”, ponieważ nie obejmują teorii z zakresu przyswajania języka. Również treści zajęć *język obcy – specjalistyczny warsztat językowy* oraz *seminarium magisterskie* nie umożliwią osiągnięcia założonego dla tych zajęć efektu uczenia się KP7_WK1 (zna i rozumie) „problemy i wyzwania związane z językiem i komunikacją oraz ich złożone powiązania z fundamentalnymi dylematami współczesnej cywilizacji”, ponieważ nie obejmują zagadnień dotyczących powiązań pomiędzy językiem i dylematami cywilizacyjnymi.

Treści programowe nie są wystarczająco kompleksowe i nie zawsze pozwalają na zdobycie pogłębionej wiedzy z zakresu dyscyplin naukowych stanowiących podstawy teoretyczne kierunku. Zajęcia realizowane w obrębie dyscypliny językoznawstwo obejmują zasadniczo dwie grupy zajęć: grupę 6, w skład której wchodzi: *analiza dyskursu*, *pragmatyka międzykulturowa* i *współczesne teorie językoznawcze* oraz grupę 7, obejmującą blok zajęć fakultatywnych. Podczas gdy treści zajęć *pragmatyka międzykulturowa* wskazują na odpowiednią dla poziomu 7.PRK głębię, treści realizowane

na zajęciach *analiza dyskursu* i *współczesne teorie językoznawcze* obejmują podstawowe zagadnienia i pojęcia, takie jak „dyskurs”, „tekst”, „kontekst” (*analiza dyskursu*), oraz przegląd teorii i subdyscyplin językoznawczych, (*współczesne teorie językoznawcze*). Podobne zastrzeżenia dotyczą treści zajęć z grupy 8, poświęconej tematyce literaturoznawczo-kulturoznawczej. Na przykład wśród celów zajęć *współczesna kultura krajów anglojęzycznych* jest sformułowanie „dostarcza podstawowej wiedzy dotyczącej chronologii, faktów, oraz głównych nurtów i zjawisk kultury”, natomiast na zajęciach ze *współczesnej literatury anglojęzycznej* omawiane są „główne kierunki i szkoły literaturoznawcze ważne dla rozwoju nauk o literaturze w krajach angielskiego obszaru językowego”, co wskazuje na treści o charakterze podstawowym. Treści programowe zajęć fakultatywnych z zakresu literaturoznawstwa (grupa zajęć 9) są bardziej złożone i pogłębione i, podobnie jak w przypadku zajęć fakultatywnych z językoznawstwa, pozwalają na osiągnięcie wiedzy na 7. poziomie PRK.

Ponieważ program studiów nie uwzględnia szczegółowych efektów uczenia się określonych w standardzie i sylabusy zajęć z zakresu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego i dydaktycznego też tych efektów nie implementują, to treści programowe nie umożliwią osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się określonych w standardzie. Na przykład program studiów wskazuje, że studenci podczas zajęć *podstawy dydaktyki* mają osiągnąć (przy czym nie jest jasne czy w całości, czy w części, bo np. efekt KP7_WG2 pojawia się też przy innych zajęciach, np. *teoria wychowania* i *psychologia rozwojowa*) następujące ogólne efekty uczenia się: KP7_WG2: absolwent zna i rozumie „klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne”; KP7_UW2: absolwent potrafi „adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych”; KP7_KR1: absolwent jest gotów do „posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka”. Treści programowe dla tych zajęć to: 1) „usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki; przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki, relacja dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych”; 2) główne nurty myślenia o edukacji szkolnej i szkole, modele szkoły”; 3) „współczesne ujęcia i interpretacje procesu uczenia się i nauczania, proces tworzenia wiedzy w szkole (konstruktywistyczna teoria kształcenia)”; 4) „klasa szkolna jako środowisko edukacyjne”; 5) „analiza procesu nauczania-uczenia się: cele i treści kształcenia, metody i zasady kształcenia, formy organizacji uczenia się”; 6) „technologie cyfrowe w procesie kształcenia”; 7) „projektowanie działań edukacyjnych”; 8) „sposoby kontroli i oceny wyników kształcenia”; 8) „indywidualizacja procesu kształcenia: niepowodzenia szkolne, ich rodzaje, uwarunkowania i zapobieganie”. Natomiast inny opis treści znajduje się w sylabusie zajęć: w zakresie ćwiczeń jest to „zdobycie przez studentów wiedzy o procesie kształcenia, wybranych elementach instrumentarium pracy dydaktycznej nauczyciela, kształtowanie umiejętności niezbędnych do projektowania zajęć dydaktycznych oraz rozwijanie kompetencji społecznych wymaganych do wykonywania zadań zawodowych wynikających z przyszłej roli nauczyciela”, a w zakresie wykładów jest to „ukształtowanie wiedzy studentów o współczesnym środowisku edukacyjnym, zdobycie przez studentów wiedzy o dydaktyce jako subdyscyplinie pedagogicznej; poznanie i zrozumienie współczesnych teorii uczenia się i nauczania, jak i różnych ujęć koncepcji szkoły; poznanie wybranych elementów procesu projektowania działań dydaktycznych”. Powyższe treści zarówno w programie studiów, jak i w sylabusie w ogóle nie odnoszą się do zapowiedzianych w efektach uczenia się technologii cyfrowych w procesie kształcenia, zasad i norm etycznych oraz kierowania się szacunkiem dla każdego człowieka. Przede wszystkim jednak treści programowe dla tych zajęć nie umożliwiają osiągnięcia szczegółowych

efektów uczenia się określonych dla podstaw dydaktyki, np. efektu C.W.4: zna i rozumie „zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne” lub C.W.5: zna i rozumie „konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela” i innych. Ten sam mechanizm nieprawidłowości występuje także w innych zajęciach służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Czas trwania studiów (4 semestry) oraz nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ich ukończenia (120) został poprawnie oszacowany i umożliwia studentom osiągnięcie założonych dla kierunku efektów uczenia się. Jednocześnie, nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć nie zapewnia ich osiągnięcia z uwagi na fakt, że efekty uczenia się dla zajęć są zazwyczaj tożsame z efektami uczenia się dla kierunku, często nadmiernie skumulowanymi w jednym sylabusie. Ilustruje to przykład zajęć *współczesne teorie językoznawcze*, trwających 15 godzin i oszacowanych na 1 punkt ECTS, do których przypisano 11 ogólnych efektów uczenia się, a także 15-godzinne zajęcia *współczesne teorie literackie*, również oszacowane na 1 punkt ECTS, w których sylabusie znajduje się aż 16 ogólnych efektów uczenia się.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów wynosi łącznie 2083,5, co przy założeniu, że 1 punkt ECTS odpowiada 30 godzinom, daje wartość 69,4 punktów ECTS. Jest to wartość spełniająca wymóg ustawowy.

Przyjęty w harmonogramie studiów układ zajęć nie umożliwia wszystkim studentom kierunku osiągnięcia wiedzy właściwej dla 7. poziomu PRK w dyscyplinach filologicznych: językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii i wszystkich ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się. W uproszczeniu, studenci wybierający zajęcia fakultatywne i seminarium magisterskie językoznawcze nie osiągają w pełni efektów uczenia się literaturoznawczo-kulturoznawczych i odwrotnie.

Formy realizowania zajęć obejmują: wykłady w łącznym wymiarze 165 godzin, ćwiczenia – 455 godzin, laboratoria – 300 godzin, lektoraty – 60 godzin, seminaria – 120 godzin oraz zajęcia terenowe (praktyki zawodowe) – 150 godzin. Proporcje te wskazują na przewagę form prowadzenia zajęć uwzględniających aktywność studentów (ćwiczenia, laboratoria) i umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Plan studiów umożliwia studentom wybór zajęć w wymaganym ustawowo wymiarze. Na kierunku filologia obca nauczycielska łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru wynosi 42, co stanowi ponad 30% ECTS realizowanych w trakcie trwania studiów. Do grupy tej zaliczono lektoraty, fakultatywne ćwiczenia specjalistyczne (grupy zajęć 7 i 9) oraz seminarium magisterskie.

Według przygotowanego przez Uczelnię zestawienia program obejmuje zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek w wymiarze 118 ECTS, czyli niemal w 100% liczby punktów ECS koniecznych do ukończenia studiów na wymagane 50%. Biorąc pod uwagę, że, jak wykazano powyżej, przyporządkowanie kierunku do siedmiu dyscyplin naukowych nie ma uzasadnienia, do zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach stanowiących teoretyczne podstawy kierunku – językoznawstwem, literaturoznawstwem oraz naukami o kulturze i religii - można

zaliczyć zajęcia w następujących grupach: 5 (dydaktyka nauczania języka obcego) - 9 ECTS (z wyliczenia zostały wyłączone zajęcia *praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych*, których treści programowe i efekty uczenia się dotyczą psychopedagogiki), 6 (językoznawstwo/językoznawstwo stosowane) – 5 ECTS, 8 (literaturoznawczo-kulturoznawcze) – 5 ECTS, 7 lub 9 (zajęcia fakultatywne – studenci wybierają realizowanie jednej z tych grup) – 8 ECTS, a także 10 (seminarium magisterskie) – 30 ECTS. W konsekwencji, liczba punktów ECTS, którą student osiąga w ramach grup zajęć zaliczanych do dyscyplin naukowych językoznawstwo, literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii wynosi 57 ECTS, czyli nie stanowi wymaganej przepisami prawa ponad połowy punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

W programie studiów realizowane są zajęcia z praktycznej nauki kierunkowego języka obcego, angielskiego lub rosyjskiego w zależności od modułu specjalizacyjnego, w wymiarze 240 godzin (37 punktów ECTS) w ciągu czterech semestrów studiów. Treści programowe, na co wskazuje przede wszystkim dobór literatury przedmiotu, umożliwiają osiągnięcie poziomu C1+ ESOKJ, a w przypadku języka angielskiego, na pierwszym roku studiów, poziomu C2 ESOKJ.

Program studiów obejmuje również zajęcia z drugiego języka obcego realizowane na pierwszym roku w formie *lektoratu* (30 godzin) oraz zajęć o nazwie *język obcy – specjalistyczny warsztat językowy* (30 godzin). Treści programowe umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanego w efektach uczenia się poziomu B1 według ESOKJ. Hospitacje zajęć w ramach modułu filologia angielska oraz wypowiedzi studentów w trakcie wizytacji wskazują na zróżnicowanie poziomów zaawansowania w kierunkowym języku angielskim. Podobna sytuacja była zgłaszana przez studentów w odniesieniu do zajęć z dodatkowych języków obcych. W grupach lektoratowych uczestniczą zarówno studenci z niską znajomością języka docelowego (na poziomie A1), jak i znacznie wyższą (B1), co znacznie utrudnia osiągnięcie określonego w efektach uczenia się poziomu B1 przez wszystkich studentów.

Program studiów obejmuje wymaganą liczbę 5 punktów ECTS z zakresu nauk społecznych. Nauki społeczne w programie studiów reprezentowane są przez pedagogikę i psychologię.

Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów i liczba punktów ECTS w zakresie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela odpowiada minimalnym wymaganiom standardu w całości, jak i dla poszczególnych grup wskazanych w standardzie zajęć. Dobór form zajęć jest właściwy, przeważają formy aktywizujące. Program studiów w ramach przygotowania z zakresu psychologiczno-pedagogicznego przewiduje zajęcia prowadzone w innych niż wykład i ćwiczenia formach, które są zintegrowane z realizacją praktyk zawodowych, ich wymiar nie odpowiada jednak wymaganiom standardu. Brakuje 15 godzin w zakresie zajęć z pedagogiki. Jednocześnie nie jest jasne na czym integracja tych zajęć z praktyką zawodowa polega, nie wskazują na to treści programowe, zasady zaliczenia, czy ich organizacja.

Sekwencja zajęć w module nauczycielskim jest w zasadzie właściwa, rozpoczynają się one od zajęć z pedagogiki i psychologii w semestrze pierwszym, które kontynuowane są w semestrze drugim i trzecim. W semestrze trzecim wprowadzone są zajęcia z zakresu dydaktyki ogólnej i dydaktyki ogólnej i dydaktyk szczegółowych. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna odbywa się równolegle ze zintegrowanymi z nią zajęciami. Poszczególne grupy zajęć określone w standardzie zostały w programie studiów rozdrobnione w wiele zajęć o małej liczbie godzin. Problematyka z zakresu psychologii realizowana jest w ramach pięciu zajęć, pedagogiki także pięciu, a dydaktyki szczegółowej – sześciu. Nie jest to fortunne rozwiązanie z punktu widzenia bardzo rozbudowanych szczegółowych efektów uczenia się określonych w standardzie i gospodarowania czasem, który standard na ich osiągnięcie przeznacza. Zasadniczo na każdy z efektów nie przypada nawet jedna godzina zajęć, a wyodrębnienie sprofilowanych zajęć, w rodzaju *teoria wychowania* (30 godzin z bezpośrednim

udziałem nauczycieli akademickich i studentów) czy *system oświaty i prawo oświatowe* (10 godzin) przeznaczają na określone zagadnienia dużo czasu kosztem innych kompetencji określonych w standardzie. To rozdrobnienie zajęć skutkuje też nieprawidłowościami w ich oszacowaniu punktami ECTS. I tak na przykład zajęciom *psychologia rozwojowa* w wymiarze 30 godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów (15 godzin wykładu + 15 ćwiczeń) przypisano w sylabusie 1 ECTS, przy czym całkowity nakład pracy studenta uwzględniający przygotowanie się do zajęć wynosi 40 godzin, a więc o 10-15 godzin więcej niż wynika to z przypisanych tym zajęciom punktów ECTS. Z drugiej strony zajęciom *system oświaty i prawo oświatowe* o wymiarze 10 godzin przypisano też 1 ECTS, a z sylabusu zajęć nie wynika jak został zagospodarowany czas na pracę własną studenta poza ogólnikowymi sformułowaniami: przygotowanie się do zajęć (7 h), przygotowanie się do zaliczenia (6 h), udział w konsultacjach (3 h).

Metody kształcenia są różnorodne i obejmują między innymi: wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, dyskusje w parach i grupach, prezentacje opracowane przez studentów, ćwiczenia warsztatowe, analizę tekstów, opracowywanie referatów. Dobór tak różnorodnych metod kształcenia, z których większość jest zorientowana na pobudzanie zaangażowania studentów na zajęciach, odzwierciedla współczesne osiągnięcia dydaktyki akademickiej i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Ich stosowanie zostało również zaobserwowane w trakcie hospitowanych zajęć.

W przypadku zajęć z zakresu pedagogiki i psychologii, które są zintegrowane z praktyką zawodową dobór metod dydaktycznych nie jest zawsze specyficzny dla formy laboratorium, w której są one prowadzone. Np. w przypadku *warsztatów komunikacji interpersonalnej* są to zgodnie z programem studiów: dyskusja, burza mózgów, praca z tekstem, metoda indywidualnego przypadku, wg sylabusu tych zajęć: wykład, metoda heurystyczna, metoda problemowa, dyskusja moderowana, prezentacja, projekt, gry dydaktyczne.

W procedurach dydaktycznych wykorzystywane są pomocniczo techniki kształcenia na odległość, na przykład w prowadzeniu konsultacji z indywidualnymi studentami lub jako platforma udostępniania materiałów dydaktycznych powiązanych z realizowanym programem. Regularne zajęcia nie są obecnie prowadzone w formie zdalnej.

Metody kształcenia umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej, głównie w ramach *seminarium magisterskiego*. Metody stosowane na tych zajęciach obejmują: dyskusje w grupach lub indywidualne pomiędzy studentem i prowadzącym, analizę artykułów i tekstów napisanych przez studentów, prezentacje postępów i wyników pracy badawczej.

Metody kształcenia stosowane na zajęciach z języka obcego umożliwiają uzyskanie wymaganych kompetencji w zakresie jego opanowania, obejmują bowiem różnorodne formy pracy oparte na podejściu komunikacyjnym: indywidualną pracę nad poprawnością językową, ćwiczenia komunikacyjne, dyskusje, projekty grupowe, analizę i interpretację tekstów.

Ze względu na swą różnorodność i elastyczność, sposoby prowadzenia zajęć umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się, także z pomocniczym wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów.

Nie jest jasne jakie efekty uczenia się zostały określone dla *praktyk zawodowych*. Program praktyk zawodowych uregulowany jest w trzech dokumentach: programie studiów, sylabusach i ramowym programie praktyk zawodowych. Program studiów wskazuje na ogólne efekty uczenia się, które w całości lub w części ma osiągnąć student osobno na praktyce psychologiczno-pedagogicznej i dydaktycznej, lecz efekty uczenia się w sylabusach tych praktyk nie w pełni korelują z zapisami w programie studiów. Ramowy program praktyki określa efekty uczenia się wspólne dla obu praktyk,

które też nie wypełni korelują z zapisami w programie studiów. Niezależnie od dokumentu efekty uczenia się dla praktyk zawodowych są inne niż efekty uczenia się określone dla tych zajęć standardzie. Ponieważ efekty uczenia się dla praktyk zawodowych są inne niż w standardzie treści programowe dla praktyk zawodowych nie prowadzą do ich osiągnięcia. Nie zostały określone zadania, które studenci muszą wykonać w czasie praktyk, np. w odniesieniu do liczby hospitowanych i przeprowadzonych lekcji i innych zadań, które w czasie praktyki student powinien wykonać. Na przykład w przypadku praktyki psychologiczno-pedagogicznej nie jest jasne jakie są treści programowe, bo zadania wykonywane przez poszczególnych studentów są zróżnicowane, obejmując wybrane elementy: zapoznanie się ze specyfiką szkoły, przepisami BHP, zadaniami opiekuńczo-wychowawczymi szkoły i dokumentacją szkoły oraz na obserwacji studentów czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk. W przypadku części studentów dochodzi incydentalne współdziałanie z opiekunem praktyk i organizacja i poprowadzenie lekcji wychowawczej, podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami, rozmowa z pedagogiem szkolnym. Opis podejmowanych czynności przez studentów nie jest jasny, nie wiadomo np. co to znaczy „podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami”. Co charakterystyczne, wykonywane przez każdego studenta zadania (oprócz obserwacji) są inne, nie obejmują pełnego zakresu opisanych wyżej zadań i z reguły są takie same w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, co prowadzi do wniosku, że od inwencji studentów uzależnione są treści programowe praktyk. Wymiar praktyk jest zgodny ze standardem, wynosi on 150 godzin z podziałem na 30 godzin praktyki psychologiczno-pedagogicznej, której przypisano 1 ECTS i 120 godzin i 5 ECTS praktyki dydaktycznej. Nie ma możliwości oceny czy wymiar praktyk i przypisana im liczba punktów ECTS umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się i wykonanie zadań przewidzianych programem praktyk, bo program praktyk nie jest jasny w tych dwóch aspektach. Obie praktyki w połowie przypisanego im wymiaru odbywają się w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, a praktyka dydaktyczna jest – jak wskazują na to dokumentacja – formalnie w ramach każdego etapu edukacyjnego podzielna na część obserwacyjną i część, w której studenci prowadzą lekcje, czego program studiów nie uwzględnia. W tym kontekście nieprecyzyjne są nazwy poszczególnych etapów praktyk. Zarówno praktyka psychologiczno-pedagogiczna, jak i praktyka dydaktyczna określone są w programie studiów nazwą „praktyka”, nie mówiąc już o jej podziale - zwłaszcza w przypadku praktyk dydaktycznej - na szkołę podstawową i ponadpodstawową i część obserwacyjną i aktywną. Właściwa jest sekwencja praktyk. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna odbywa się w semestrze drugim, a praktyka dydaktyczna w semestrze trzecim i czwartym. Praktyki odbywają się równolegle z zajęciami dydaktycznymi, co umożliwia w przypadku praktyki psychologiczno-pedagogicznej jej integrację z prowadzonymi w formie laboratorium zajęciami z psychologii i pedagogiki.

Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie kart studenckich praktyk zawodowych/dzienniczka praktyk zawierających opinię opiekuna, opis przebiegu praktyki i osiągnięć studenta i lekcji w przypadku praktyki dydaktycznej. Do zaliczenia praktyk studenci nie przedstawiają innych materiałów, np. arkuszy obserwacyjnych hospitowanych lekcji lub innych działań szkoły w zakresie pracy wychowawczej, przygotowanych przez studentów pomocy dydaktycznych, ćwiczeń, sprawdzianów, testów itp. Obecna dokumentacja nie daje opiekunowi praktyk z ramienia uczelni, który zalicza praktykę podstaw do oceny osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla praktyk, zwłaszcza że lakoniczne opinie nauczycieli-opiekunów praktyk odnoszą się do podejmowanych czynności i ogólnej postawy studentów. Czasem ich opinia ogranicza się do stwierdzenia: „praktyka odbyła się zgodnie z programem” lub „Student wzorowo przeprowadził zajęcia. Dokumentacja była wypełniana na bieżąco i prawidłowo”. Nie jest jasne w jaki sposób wykorzystany jest czas zaplanowany na praktykę, bo opis w karcie praktyk odnosi się do jego ułamka.

Ocena dokonywana przez opiekuna praktyk zarówno nauczyciela w szkole jak i opiekuna z ramienia uczelni nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Opiekunkami praktyk zawodowych z ramienia uczelni są, w przypadku praktyki psychologiczno-pedagogicznej pedagoga ze stopniem naukowym doktora, a w przypadku praktyki dydaktycznej w zakresie nauczania języka angielskiego językoznawczyni ze stopniem naukowym doktora z dorobkiem glottodydaktycznym i doświadczeniem w prowadzeniu warsztatów i szkoleń dla nauczycieli języków obcych. Zastrzeżenia budzą kompetencje opiekunki w przypadku języka rosyjskiego. Jest to osoba ze stopniem doktora w dyscyplinie językoznawstwo, ale bez dorobku w zakresie glottodydaktyki i bez doświadczenia zawodowego z nauczania języka rosyjskiego w szkole podstawowej i/lub ponadpodstawowej. Tymczasem do jej obowiązków należy akceptacja wybranego przez studenta miejsca praktyki, merytoryczna kontrola przebiegu praktyk, opiniowanie podań o zaliczenie pracy/stażu/wolontariatu w poczet praktyk zawodowych (w kontekście zgodności planowanych/realizowanych zadań z efektami uczenia się dla danego kierunku studiów i modułu specjalizacyjnego i rozliczenie studenta z realizacji praktyk, tzn. określenie na podstawie dokumentacji czy zostały osiągnięte efekty uczenia się i dokonanie wpisu zaliczenia. Opiekunami praktyk w placówkach, w których się one odbywają są nauczyciele.

Praktyki odbywają się we właściwych placówkach z punktu widzenia wymagań określonych w standardzie. Są to szkoły podstawowe i ponadpodstawowe. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane w Regulaminie praktyk zasady obejmujące: w przypadku praktyk na kierunkach nauczycielskich wymóg przeprowadzania ich w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, wskazanie osób, które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku oraz określenie ich zadań i zakresu odpowiedzialności, procedury związane z reorganizacją praktyk, procedury związane z zaliczeniem praktyk, procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym dla praktyk.

Wzór formularza będącego podstawą do potwierdzenia efektów uczenia się nie zapewnia jednak właściwej oceny adekwatności wykonywanych przez studentów zadań zawodowych lub w czasie wolontariatu do założonych dla praktyk efektów uczenia się, bo w ogóle nie przewiduje miejsca na te efekty i możliwości porównania ich z opisem obowiązków zawodowych. Jednocześnie jedynym wymaganiem sformułowanym w formularzu jest użycie właściwego dla kierunku języka obcego.

Uczelnia współpracuje z wieloma szkołami i zapewnia studentom miejsca praktyk. Dobór miejsc praktyk świadczy także o tym, że w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe.

Praktyki podlegają ocenie studentów przeprowadzanej w formie ankiety obejmującej sposób informowania o procedurach, ocenę tych procedur, przebieg praktyk, relację programu praktyk z programem studiów, ocenę opiekuna praktyk w zakładzie pracy.

Rozplanowanie zajęć jest zgodne z zasadami higieny pracy i umożliwia systematyczne uczenie się oraz efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku w wymiarze pomiędzy jednym do pięciu zajęć dziennie. W przypadku większej liczby zajęć dziennie przewidziane są około dwugodzinne przerwy na odpoczynek. Zajęcia rozplanowane są tak, aby studenci nie musieli przemieszczać się w ciągu jednego dnia z kampusu w śródmieściu do oddalonej lokalizacji nowego kampusu. W sesji egzaminacyjnej przewidzianych jest od dwóch do czterech egzaminów, co pozwala na rozsądne rozłożenie ich w czasie z uwzględnieniem przerw pomiędzy egzaminami. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów

uczenia się w ciągu roku akademickiego i w szczególności w sesji egzaminacyjnej umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe zawarte w programie studiów i zaplanowane do realizacji na zajęciach są często inne. Bez względu na brzmienie, nie pozwalają one jednak, w zdecydowanej większości przypadków, na osiągnięcie efektów uczenia się, przede wszystkim z uwagi na wadliwe, zbyt ogólne, sformułowanie tych ostatnich. Treści programowe w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie umożliwiają osiągnięcia szczegółowych efektów uczenia się określonych w standardzie. Treści programowe uwzględniają aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii, jak również wyniki działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach. Treści programowe nie zawsze jednak dotyczą pogłębionej wiedzy z zakresu dyscyplin naukowych stanowiących podstawy teoretyczne kierunku, często obejmując zagadnienia o charakterze podstawowym, szczególnie w przypadku zajęć obowiązkowych dla wszystkich studentów. Taki harmonogram realizacji programu studiów skutkuje tym, że nie wszyscy studenci osiągają głębię wiedzy właściwą dla 7. poziomu PRK w dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii.

Formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Natomiast szacowany dla poszczególnych zajęć nakład pracy studenta mierzony liczbą punktów ECTS nie umożliwia osiągnięcia ogólnych efektów uczenia się, które zostały dla tych zajęć sformułowane.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, z wyjątkiem praktyk zawodowych, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, z wyjątkiem zajęć zintegrowanych z praktyką zawodową i pojedynczymi przypadkami niedoszacowania nakładu pracy studentów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących: 1) braku pełnej zgodności treści programowych z efektami uczenia się dla zajęć; 2) w przypadku zajęć służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego i dydaktycznego braku treści programowych umożliwiających osiągnięcie szczegółowych efektów uczenia się określonych w standardzie; 3) niewłaściwego układu zajęć w harmonogramie realizacji programu studiów, który nie zapewnia wszystkim studentom osiągnięcia pogłębionej i podbudowanej teoretycznie wiedzy w dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii; 4) niewystarczającego nasycenia programu studiów zajęciami związanymi z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, w wyniku czego nie obejmuje on zajęć związanych z tymi dyscyplinami w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS; 5) zbyt niskiego wymiaru zajęć zintegrowanych z praktyką zawodową; 6) braku zapewnienia dla praktyk efektów uczenia się, które są określone w standardzie; 7) braku zapewnienia treści programowych umożliwiających osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych dla praktyk w standardzie; 8) braku procedury umożliwiającej ocenę osiągnięcia przez studentów każdego z efektów uczenia się określonych dla praktyk.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

- 1) Zapewnienie zróżnicowania poziomów na zajęciach z lektoratów w celu ich dopasowania do wstępnego poziomu kompetencji językowej studentów.
- 2) Zaplanowanie pojedynczych zajęć o nazwach i wymiarze bardziej odpowiadającym nazwom i wymiarowi grup zajęć wskazanych w standardzie.
- 3) Przyjęcie bardziej precyzyjnych nazw dla kolejnych etapów praktyk zawodowych.
- 4) Rozszerzenie merytorycznej dokumentacji służącej zaliczeniu praktyk.
- 5) Wypracowanie procedur zapewniających rzeczywiste potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym dla praktyk.

Zalecenia

- 1) Zapewnienie pełnej zgodności treści programowych z efektami uczenia się i, w powiązaniu, zapewnienie osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów.
- 2) W przypadku zajęć służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego i dydaktycznego zapewnienie treści programowych umożliwiających osiągnięcie szczegółowych efektów uczenia się określonych w standardzie.
- 3) Zapewnienie wszystkim studentom kierunku, niezależnie od realizowanego harmonogramu zajęć, zdobycia pogłębionej i podbudowanej teoretycznie wiedzy w dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii.

- 4) Zapewnienie zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS.
- 5) Zapewnienie właściwego wymiaru zajęć zintegrowanych z praktyką zawodową.
- 6) Zapewnienie dla praktyk efektów uczenia się, które są określone w standardzie.
- 7) Zapewnienie treści programowych umożliwiających osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych dla praktyk w standardzie.
- 8) Wprowadzenie procedury umożliwiającej ocenę osiągnięcia przez studentów każdego z efektów uczenia się określonych dla praktyk.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na kierunek filologia obca nauczycielska są przejrzyste i selektywne oraz uwzględniają wymagania wynikające ze standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. W postępowaniu w sprawie przyjęcia na studia są brane pod uwagę: ocena na dyplomie ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku filologia angielska, na kierunku filologia rosyjska lub na kierunku w zakresie filologii angielskiej lub filologii rosyjskiej.

Warunki są bezstronne, ponieważ nie wprowadzają żadnych ograniczeń (poza tymi związanymi z ukończeniem studiów na kierunkach umożliwiających dobór odpowiednich kandydatów) i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów. Warunki rekrutacji nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów oraz wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia natomiast zapewnia wsparcie w zapewnieniu dostępu do sprzętu na etapie rekrutacji (dostęp do stanowisk komputerowych).

Uczelnia wprowadziła ogólne procedury dotyczące potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia. Procedury te są zgodne z przepisami prawa, a podstawą potwierdzenia efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną jest odniesienie efektów uczenia się posiadanych przez kandydata do efektów uczenia się zdefiniowanych dla konkretnych zajęć określonego kierunku, poziomu i profilu studiów. Komisja ds. potwierdzania efektów uczenia się dokonuje oceny, w jakim stopniu osiągnięte przez wnioskodawcę efekty uczenia się, uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów i potwierdzone stosownymi dokumentami, odpowiadają efektom uczenia się określonym w programie studiów dla rozpatrywanych zajęć. Komisja przeprowadza także egzamin w celu potwierdzenia efektów uczenia się, którego zakres zgodny jest z sylabusem zajęć.

Uczelnia nie wskazała, w przypadku jakich kierunków studiów stosowana jest procedura potwierdzania efektów uczenia się w danym roku akademickim, natomiast ustala co roku wysokość opłat odnośnie do przeprowadzania weryfikacji z wyszczególnieniem kierunków studiów, które obejmuje także filologię obcą nauczycielską.

Uczelnia gwarantuje studentom możliwość przeniesienia się z innej uczelni lub uczelni zagranicznej, po ukończeniu pierwszego roku studiów. Warunkiem przeniesienia zajęć zaliczonych w innej uczelni

w miejsce punktów ECTS przypisanych zajęciom określonym w planie studiów jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów uczenia się. Za ocenę zbieżności efektów uczenia się odpowiada dziekan, a w przypadku studentów cudzoziemców, decyzję podejmuje rektor. W przypadku rozbieżności między efektami uczenia się, wyznaczane są różnice programowe. Procedury te, choć bardzo ogólne, opierają się na analizie zbieżności efektów uczenia się, zatem zapewniają możliwość ich identyfikacji oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady i procedury dyplomowania dotyczące kierunku filologia obca nauczycielska zostały opisane w dokumentach ogólnych i szczegółowych. Ogólne zasady określono w regulaminie studiów. Zgodnie z nim praca dyplomowa przygotowana jest w ramach seminarium prowadzonego przez uprawnionego nauczyciela akademickiego – promotora, który weryfikuje efekty uczenia się. Praca dyplomowa musi być przygotowana samodzielnie, zgodnie z kryteriami formalnymi i merytorycznymi, określonymi przez radę jednostki dla danego kierunku studiów, może być to również praca zespołowa, pod warunkiem określenia wkładu każdego ze współautorów, który wynosi po 50 % udziału każdego ze studentów oraz wyodrębnienia części przygotowanych samodzielnie przez poszczególnych studentów. Praca może być napisana w języku obcym. Po złożeniu pracy dyplomowej, student przystępuje do egzaminu dyplomowego, którego formę i zasady przeprowadzania ustala rada wydziału. Rada Wydziału Filologicznego uszczegółowiła zasady dyplomowania. Ustalono zostały szczegółowe wymagania formalne oraz merytoryczne, jakie spełniać ma praca dyplomowa oraz język, w jakim ma być napisana. Zgodnie z nimi praca powinna liczyć od 60 do 100 stron tekstu znormalizowanego, mieć formę opracowania naukowego o charakterze analityczno-interpretacyjnym lub systematyzującym. Praca może stanowić monograficzne omówienie jednego zjawiska (tekstu, grupy tekstów, problemu językowego). Student powinien wykazać się samodzielnością interpretacyjną, zdolnością krytycznej weryfikacji tekstu naukowego, umiejętnością wyboru stanowiska metodologicznego, kompetencją w zakresie oceny wartości artystycznej omawianych utworów/wagi analizowanych zjawisk językowych. Wskazano, że praca magisterska musi wskazywać progres w wymienionych aspektach w stosunku do pracy licencjackiej. Wymagania stawiane pracom magisterskim zgodne są ogólnoakademickim profilem studiów (student powinien sformułować problem badawczy, wyjaśnić założenia metodologiczne, wyciągnąć wnioski z obserwacji i analiz) oraz ich poziomem. Praca powinna być napisana w języku obcym, właściwym dla danej specjalności, przy czym nie określono zakładanego poziomu językowego pracy.

W zasadach przygotowywania pracy dyplomowej nie określono, w jakich dyscyplinach powinny mieścić się badania prowadzone w ramach przygotowywania pracy. Wytyczne merytoryczne jedynie implicytnie sugerują językoznawstwo i literaturoznawstwo. Dla kierunku filologia obca nauczycielska nie sformułowano bardziej szczegółowych zasad, w związku z czym zgodnie z wytycznymi dla Wydziału Filologicznego treść i temat pracy dyplomowej odpowiadać ma treściom w sylabusie zajęć seminarium. W programie studiów dla kierunku filologia obca nauczycielska w treściach merytorycznych zajęć seminarium magisterskie nie wskazano dyscyplin, w ramach których prowadzone mogą być badania, natomiast efekty uczenia się zaplanowane dla tych zajęć obejmują, m. in. w zakresie wiedzy (zna i rozumie): KP7_WG1 złożone zjawiska i procesy językowe, teorie wyjaśniające zależności między nimi oraz współczesne trendy w językoznawstwie; KP7_WG2 złożone zjawiska i procesy związane z uczeniem się i nauczaniem języków, teorie wyjaśniające zależności między nimi oraz współczesne trendy w teoriach o uczeniu i nabywaniu języka; KP7_WG3 złożone zjawiska i procesy literackie oraz współczesne teorie wyjaśniające ich kulturowe podłoże i zależności między nimi; KP7_WG4 zaawansowaną terminologię oraz rozbudowany aparat metodologii badań z zakresu językoznawstwa;

KP7_WG5 zaawansowaną terminologię oraz rozbudowany aparat metodologii badań z zakresu teorii uczenia się i nauczania języków; KP7_WG7 zaawansowane metody analizy i interpretacji tekstów i innych wytworów kultury danego obszaru językowego w obrębie wybranych tradycji i teorii i językoznawczych; KP7_WG8 zaawansowane metody analizy i interpretacji tekstów w obrębie wybranych tradycji i teorii literaturoznawczych; KP7_WG10 pogłębiony aparat pojęciowy służący do opisu zjawisk kulturowych istotnych dla analizy literatury danego obszaru językowego; KP7_WG11 współczesne uwarunkowania społeczno-kulturowe danego obszaru językowego; w zakresie umiejętności (potrafi): KP7_UW1 właściwie dobierać źródła oraz informacje z nich pochodzące w obszarze literaturoznawstwa oraz dokonywać oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji; KP7_UW2 formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy, innowacyjnie dobierając odpowiednie metody i narzędzia z wykorzystaniem wiedzy z zakresu nauki o uczeniu się i nauczaniu języków; KP7_UW3 przeprowadzać pogłębioną analizę i interpretację tekstów literackich z zastosowaniem metod filologicznych pozwalających oceniać ich znaczenie w procesie historyczno-kulturowym; KA6_UW6 właściwie dobierać źródła oraz informacje z nich pochodzące w obszarze językoznawstwa oraz dokonywać oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji; KP7_UK5 posługiwać się kierunkowym językiem obcym w mowie i w piśmie na poziomie co najmniej C1+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Oznacza to, że praca dyplomowa może sytuować badania w obrębie dyscyplin literaturoznawstwo i językoznawstwo, a także nauki o kulturze i religii oraz być napisana językiem co najmniej na poziomie C1+. W programie studiów wskazano dodatkowo, że praca dyplomowa ma być pracą z wybranej dyscypliny obejmującej kształcenie filologiczne, ukierunkowaną na dydaktykę języka obcego, integrującą treści z zakresu językoznawstwa lub literaturoznawstwa i pedagogiki. Z kolei w sylabusach zajęć *seminarium magisterskie* efekty uczenia się powiązane z literaturoznawstwem i kulturoznawstwem nie pojawiają się. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania nie jest zatem opracowana w sposób klarowny i spójny.

W szczegółowej procedurze dyplomowania dla Wydziału Filologicznego określono przebieg egzaminu dyplomowego. Jest to egzamin ustny, podczas którego student odpowiada na trzy pytania: 1. pytanie dotyczące treści pracy dyplomowej; 2. pytanie dotyczące zagadnienia pokrewnego problematyce pracy dyplomowej; 3. pytanie ogólne dotyczące zagadnienia z właściwej dyscypliny naukowej (językoznawstwo lub literaturoznawstwo).

Przyjęte zasady dyplomowania są trafne, jeśli chodzi o ogólnoakademicki profil studiów. Wskazują na badawczy charakter prac dyplomowych. Odnoszą się do opracowania problemu badawczego, znajomości wybranych zagadnień z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa, ale także kulturoznawczych, postawienia problemu naukowego, prowadzenia badań, co implikuje badania podstawowe.

Przyjęte na kierunku zasady oceniania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego uwzględniają sprawdzenie wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie rozwiązywania problemów badawczych. Zgodnie z nimi praca podlega ocenie w zakresie spełniania wymogów merytorycznych, m.in. precyzyjności i jasności sformułowania problemu badawczego, umiejętności wyboru stanowiska metodologicznego, precyzyjności formułowania założeń metodologicznych, zdolności krytycznej oceny cudzego tekstu naukowego, adekwatności doboru materiałów naukowych, logiki wyводу (formułowania hipotez, doboru argumentacji, trafności wniosków, sprawności analitycznej i interpretacyjnej; spełniania wymogów formalnych (w tym poprawności językowej, stylistycznej, sporządzania przypisów i bibliografii, spisu treści). Aspekty te wskazują, że w procesie dyplomowania nacisk położony jest na badawczy charakter pracy dyplomowej. Niemniej jednak zasady dyplomowania nie są odpowiednio specyficzne dla kierunku.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zostały opisane w Regulaminie studiów Uczelni. Określono w nim warunki zaliczania przedmiotów, zaliczania etapów studiów, powtarzania etapów studiów, skreślenia studenta z listy studentów, przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów poprawkowych i komisyjnych. Warunki te zapewniają równe traktowanie wszystkich studentów w procesie oceniania efektów uczenia się. Wprowadzono tryb indywidualnej organizacji studiów (IOS) i określono szczegółowo, kto się może o niego ubiegać. Wskazano, że chociaż przyznanie IOS dopuszcza możliwość częściowego zwolnienia z obowiązku uczęszczania na zajęcia dydaktyczne oraz zaliczenia tych zajęć w innym terminie niż przewiduje organizacja roku akademickiego, to nie oznacza to zmniejszenia wobec studenta wymagań odnoszących się do efektów uczenia się przewidzianych programem studiów. Wprowadzono także tryb Indywidualnego Programu Studiów (IPS), polegający na modyfikacji programu studiów w celu dostosowania go do zainteresowań naukowych studenta lub umożliwienia mu prowadzenia badań naukowych oraz przyznania indywidualnej opieki nauczyciela akademickiego. Uszczegółowiono, komu przysługuje IPS i jak ma być realizowany. Studenci ze szczególnymi potrzebami, tj. studenci z niepełnosprawnością posiadający aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, studenci przewlekłe chorujący posiadający odpowiednią dokumentację medyczną lub specjalistyczną, studenci, u których choroba lub wypadek skutkują czasową niezdolnością do pełnego uczestnictwa w zajęciach i/lub egzaminach/zaliczeniach, mają prawo wnioskować o zastosowanie alternatywnych rozwiązań umożliwiających studiowanie, w tym składanie egzaminów i uzyskiwanie zaliczeń w formie dostosowanej do ich możliwości. Wniosek taki musi być zaopiniowany przez pełnomocnika rektora ds. studentów i doktorantów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, a zastosowane rozwiązania alternatywne nie prowadzą do zmniejszania wymagań merytorycznych w stosunku do osób ze szczególnymi potrzebami. W Uczelni wprowadzono program działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych studentów z niepełnosprawnościami, którego celem jest m.in. wyrównywanie szans w dostępie do zasobów informacyjnych i zajęć dydaktycznych oraz wspomaganie w rozwiązywaniu indywidualnych problemów związanych ze studiowaniem. Określono szczegółowe zasady wprowadzania i stosowania rozwiązań alternatywnych wobec studiujących osób ze szczególnymi potrzebami, a także zakres tych rozwiązań. Są one zindywidualizowane i dostosowane do trudności danej osoby.

W Regulaminie studiów Uczelni wskazano, że „Wszystkie zajęcia przewidziane programem studiów kończą się egzaminem lub zaliczeniem na ocenę” i określono skalę stosowanych ocen z oznaczeniami liczbowymi i literowymi. Co więcej, uszczegółowiono, iż przy weryfikacji efektów uczenia się, w szczególności w ramach uznania zaliczeń i egzaminów studentów, którzy część kształcenia odbyli za granicą, stosuje się odpowiednią skalę ocen wyrażoną liczbowo i literowo wraz z ze skalą procentową: bardzo dobry - A (co najmniej 91%), dobry plus - B (co najmniej 81%), dobry – C (co najmniej 71%), dostateczny plus – D (co najmniej 61%), dostateczny – E (co najmniej 51%), niedostateczny – F (poniżej 51%). Istniejące zasady ogólne stwarzają warunki do zapewnienia bezstronności, rzetelności i przejrzystości procesu weryfikacji.

Efekty końcowe weryfikowane są w procesie dyplomowania. Praca dyplomowa podlega recenzji przez opiekuna pracy i recenzenta. Wszystkie prace sprawdzane są pod kątem oryginalności i samodzielności systemem antyplagiatowym, co zapewnia wiarygodność oceny samodzielności wykonania pracy.

Niemniej jednak analiza sylabusów zajęć wskazuje na to, że na poziomie tych dokumentów przejrzystość weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen nie zawsze jest zapewniona. W części sylabusów, np. dla zajęć *lektorat z języka angielskiego, najnowsza literatura rosyjska, ćwiczenia specjalizacyjne (językoznawstwo/językoznawstwo stosowane)*, wpisano ogólną formułę

“Skala ocen zgodna z Regulaminem studiów”, odsyłającą do powyższej skali. W pojedynczych kartach zajęć, np. *praktyczna znajomość języka angielskiego* podano powyższą skalę (przeliczenie procentów na ocenę). Nie są to natomiast rozwiązania zastosowane systemowo. W wielu kartach zajęć nie podano przeliczenia procentów na oceny, brak też odesłania do skali regulaminowej, np. w kartach zajęć *analiza dyskursu w języku rosyjskim, komunikacja i edukacja międzykulturowa, praktyczna znajomość języka rosyjskiego, ćwiczenia specjalizacyjne (literaturoznawstwo/kulturoznawstwo) - moduł rosyjskojęzyczny, projektowanie zadań w nauczaniu języka angielskiego, analiza dyskursu*. Dodatkowo nie jest jasne, jaki udział mają określone metody weryfikacji efektów uczenia się w ocenie końcowej na zaliczenie, gdy metod jest kilka. Przykładowo: na zajęciach *komunikacja i edukacja międzykulturowa* (moduł język rosyjski), wykład kończy się egzaminem, przy czym nie podano skali oceniania, a ćwiczenia kończą się zaliczeniem na ocenę, na którą składają się “oceny częściowe za wykonane zadanie (udział w dyskusjach, rozwiązywanie problemów w oparciu o przygotowane prace projektowe, przygotowanie wypowiedzi ustnej wspomaganej prezentacją, wykonanie zadań pisemnych itp.)”. Nie jest jasne, jaką wagę mają poszczególne części składowe (ile prezentacji czy zadań pisemnych student ma wykonać, czy prace pisemne mają większą wagę niż prezentacje). Takie ogólne zapisy nie wskazują na przejrzystość procesu weryfikacji, a w przypadkach, gdy brak skali, według której oceniane są postępy studentów nie gwarantuje porównywalności ocen.

Jeśli chodzi o ocenę prac dyplomowych, to w uczelni obowiązuje wzór recenzji, co gwarantuje przejrzystość procesu weryfikacji. Należy podkreślić, że recenzje prac dyplomowych są sporządzane bardzo rzetelnie i obiektywnie, wskazując zarówno na pozytywne aspekty prac, jak również niedociągnięcia metodologiczne, redakcyjne, bibliograficzne. Niemniej jednak, pomimo rzetelnych recenzji w części opisowej, zdarzają się przypadki zawyżonych ocen.

Student ma zapewniony dostęp do informacji zwrotnej dotyczącej toku studiów za pośrednictwem indywidualnego konta studenta w systemie USOS. Ma również wgląd do zgromadzonych przez uczelnię akt studentów, w szczególności do ocenianej pracy egzaminacyjnej lub zaliczeniowej swojego autorstwa. Sprezycowano terminy, w jakich oceny z zaliczeń i egzaminów powinny być podawane studentom do wiadomości. Zasady te funkcjonują obok przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej ich postępów na bieżąco w trakcie trwania semestru.

Regulamin studiów wskazuje na procedurę odwoławczą w sytuacji konfliktowej, gdy student ma zastrzeżenia co do formy, trybu lub przebiegu zaliczenia lub egzaminu, jak również co do bezstronności uzyskanej negatywnej oceny. Student składa wówczas wniosek o przeprowadzenie zaliczenia lub egzaminu komisyjnego (pisemnego lub ustnego) lub komisyjne zweryfikowanie oceny pracy – w odniesieniu do zaliczenia lub egzaminu pisemnego. Decyzję o przeprowadzeniu takiego postępowania podejmuje dziekan. Egzamin komisyjny lub zaliczenie komisyjne przeprowadza trzyosobowa komisja powołana przez dziekana. W takim egzaminie lub zaliczeniu nauczyciel akademicki, który przeprowadził kwestionowany przez studenta egzamin lub zaliczenie może brać udział w charakterze obserwatora. Na wniosek studenta w egzaminie komisyjnym może uczestniczyć wskazany przez niego obserwator, natomiast Rzecznik Praw Studenta może uczestniczyć w egzaminie komisyjnym w charakterze obserwatora z własnej inicjatywy. Studenci zobowiązani są do poszanowania praw i obyczajów akademickich oraz przestrzegania przepisów obowiązujących w Uczelni. Za naruszenie przepisów obowiązujących w uczelni oraz czyny uchybiające godności studenta, student ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną przed komisją dyscyplinarną. W Uczelni wprowadzono procedury antyplagiatowe w odniesieniu do prac dyplomowych. W przypadku podejrzenia popełnienia przez studenta czynu polegającego na przypisaniu sobie istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego, procedura obrony pracy dyplomowej

jest wstrzymywana, a sprawa kierowana do rzecznika dyscyplinarnego ds. Studentów w celu wyjaśnienia.

Na poziomie programu studiów nie jest możliwe stworzenie skutecznego systemu weryfikacji efektów uczenia się, ponieważ symbole efektów określonych dla zajęć psychologiczno-pedagogicznych są tożsame z symbolami dla zajęć filologicznych, zatem nie jest jasne, do których efektów odnoszą się symbole pod poszczególnymi zajęciami. Na poziomie sylabusów zajęć, jest to bardziej klarowne, ponieważ w sylabusach obok symbolu wpisano treść efektów i metody weryfikacji danego efektu. Nie jest to jednak rozwiązanie stosowane systemowo we wszystkich sylabusach.

Do stosowanych na kierunku filologia obca nauczycielska metod weryfikacji osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się należą: egzaminy (ustne i pisemne), testy (z pytaniami otwartymi i zamkniętymi), dyskusja, prezentacje, praca w parach i grupach, samoocena, praca projektowa, ocenianie ciągłe, ćwiczenia praktyczne, projekty, prace pisemne. W zależności od zajęć, pojawiają się metody bardziej specyficzne, np. projektowanie narzędzi i środków dydaktycznych na zajęciach *projektowanie zadań w nauczaniu języka angielskiego*. Nie zawsze różnorodność zastosowanych metod zapewnia skuteczną weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się, ponadto często metody te nie są specyficzne dla danego rodzaju efektu lub nie jest jasne, na czym dokładnie polegać ma dana metoda w odniesieniu do grupy efektów. Przykładowo w sylabusie zajęć *komunikacja i edukacja międzykulturowa* dla efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jako jedną z metod weryfikacji wskazano samoocenę. Brak jednak jakichkolwiek kryteriów tej samooceny. Nie jest zatem jasne, w jaki sposób student dokonuje samooceny w stosunku do osiągnięcia efektu "KP7_WG1, absolwent zna i rozumie złożone zjawiska i procesy językowe, teorie wyjaśniające zależności między nimi oraz współczesne trendy w językoznawstwie" czy "KP7_UW2, absolwent potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy, innowacyjnie dobierając odpowiednie metody i narzędzia z wykorzystaniem wiedzy z zakresu nauki o uczeniu się i nauczaniu języków". Przykładem dobrze dobranych metod weryfikacji efektów uczenia się w stosunku do ich rodzaju (abstrahując od wadliwego, zbyt ogólnego sformułowania tych efektów) jest sylabus zajęć *pragmatyka międzykulturowa*, gdzie efekty z zakresu wiedzy, np. wskazany wyżej efekt KP7_WG1 weryfikuje egzamin pisemny, efekty z zakresu umiejętności weryfikowane są za pomocą prezentacji i oceniania ciągłego, a z zakresu kompetencji głównie samooceną (przy czym, jak wskazano wyżej, brak kryteriów oceny w tym sylabusie). Czasem zapisy stosowane w sylabusach utrudniają zidentyfikowanie, która metoda weryfikuje który efekt. Takim przypadkiem jest sylabus dla zajęć *najnowsza literatura rosyjska*, w którym pod grupami efektów pojawia się kilka metod weryfikacji, więc nie jest jasne czy dotyczą one wszystkich wymienionych efektów i w jakim zakresie. Na przykład pod efektami "KP7_UW1 student potrafi właściwie dobierać źródła oraz informacje z nich pochodzące w obszarze literaturoznawstwa oraz dokonywać oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji; KP7_UW3 student potrafi przeprowadzać pogłębioną analizę i interpretację tekstów literackich z zastosowaniem metod filologicznych pozwalających oceniać ich znaczenie w procesie historyczno-kulturowym; KP7_UW4 student potrafi przeprowadzać krytyczną analizę i interpretację różnych wytworów kultury z zastosowaniem metod filologicznych pozwalających oceniać ich znaczenie w procesie historyczno-kulturowym; KP7_UK3 student potrafi komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców używając specjalistycznej terminologii z zakresu literaturoznawstwa z uwzględnieniem elementów społeczno-kulturowych; KP7_UK4 student potrafi prowadzić w debatę w języku obcym, przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich; KP7_UK5 student potrafi posługiwać się kierunkowym językiem obcym w mowie i w piśmie na poziomie co najmniej C1+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;

KP7_UU1, potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie”, jako metody weryfikacji wymieniono: obserwację, ocenę jakości dyskusji, pracy w parach i grupach, umiejętności przygotowania prezentacji. Ocena pracy w parach i grupach nie jest metodą, za pomocą której można skutecznie zweryfikować posługiwanie się językiem na poziomie C1+, podobnie jak nie można za jej pomocą zweryfikować umiejętności prowadzenia debaty. W tym przypadku brak jest specyficzności metod weryfikacji w stosunku do danych efektów. Ponadto sama umiejętność przygotowania prezentacji (sformułowanie to wskazuje na umiejętności techniczne) nie może zweryfikować efektów KP7_UW3, KP7_UW4, czy KP7_UK4. Ocena zawartości merytorycznej prezentacji może skutecznie zweryfikować dwa pierwsze efekty. Pod grupą efektów z zakresu kompetencji społecznych nie wskazano żadnych metod weryfikacji. Podobny system zapisu zastosowano w sylabusie zajęć *ćwiczenia specjalizacyjne (literaturoznawstwo/kulturoznawstwo)*, gdzie pod efektami z zakresu wiedzy wpisano następujące metody weryfikacji: test – pytania otwarte i zamknięte, dyskusja w trakcie ćwiczeń, prezentacje, praca w parach i grupach. Ostatnia z tych metod nie może zweryfikować osiągnięcia efektów z zakresu wiedzy, np. KP7_WG8 (zna i rozumie) “metody analizy i interpretacji tekstów w obrębie wybranych tradycji i teorii literaturoznawczych”. Te same metody weryfikacji wymieniono po grupie efektów z zakresu umiejętności, co również nie zapewnia skuteczności weryfikacji, ponieważ praca w parach i grupach nie jest skuteczną metodą weryfikacji takich efektów jak KP7_UW7 (potrafi) “właściwie dobierać źródła oraz informacje z nich pochodzące w obszarze literaturoznawstwa oraz dokonywać oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji” czy KP7_UK5 (potrafi) “posługiwać się kierunkowym językiem obcym w mowie i w piśmie na poziomie C1 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego”, które między innymi sformułowano dla tych zajęć. Z kolei test z pytaniami otwartymi i zamkniętymi nie jest skuteczną metodą weryfikacji takich efektów jak: KP7_UO1 (potrafi) “planować i organizować pracę indywidualną i pracę w zespole” czy KP7_UU1 (potrafi) “samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie”. Stosowane zapisy w wielu przypadkach nie pozwalają na skorelowanie danej metody weryfikacji z określonym efektem, co skutkuje niemożliwością oceny, czy stosowane metody zapewniają skuteczną weryfikację osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Dodatkowo zdarzają się sytuacje, gdy brak jest zarówno kryteriów, jak i metod weryfikacji efektów uczenia się, np. w sylabusie dla zajęć *współczesne teorie literackie* (moduł rosyjskojęzyczny). W tym przypadku wpisano jedynie formę zaliczenia przedmiotu (egzamin pisemny). Często w sylabusach zajęć pojawia się informacja, że do stosowanych metod weryfikacji należy obecność na zajęciach. Na przykład w sylabusie zajęć *ćwiczenia specjalizacyjne (literaturoznawstwo/kulturoznawstwo)* jest zapis: “Forma zaliczenia przedmiotu: obecność na zajęciach, zaliczenie pisemne na ocenę”, a w sylabusie zajęć *analiza dyskursu* (moduł język angielski): “Podstawą zaliczenia jest obecność na zajęciach, lektura podanych materiałów, oraz przygotowanie i zaliczenie prezentacji”. O ile wskazanie w sylabusie, że obecność na zajęciach jest obowiązkowa oraz przekazanie informacji, w jaki sposób należy nadrobić usprawiedliwioną nieobecność jest w pełni zasadne, to sama obecność na zajęciach nie stanowi skutecznej metody weryfikacji efektów uczenia się, w szczególności w odniesieniu do wiedzy i umiejętności. Podobnie sama lektura materiałów nie umożliwia weryfikacji osiągnięcia przez studenta wiedzy czy umiejętności. W przypadku tego sylabusu nie jest jasne, jakie efekty są weryfikowane, ponieważ efekty szczegółowe dla zajęć nie są kompatybilne z efektami ogólnymi w programie studiów. W sylabusie pojawia się efekt o symbolu K_W06 “wie, w jaki sposób dyskurs jest analizowany w innych dziedzinach nauki, w szczególności w naukach społecznych”, który nie stanowi uszczegółowienia efektu ogólnego KP7_WG6 (zna i rozumie) “złożone pojęcia translatoryczne oraz metody i strategie tłumaczenia”. Ponadto, metody

weryfikacji efektów nie zapewniają skutecznej weryfikacji i oceny osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku. Dla żadnych zajęć w modułach specjalizacyjnych (filologia angielska i filologia rosyjska), dla których sformułowano efekty uczenia się w grupie zajęć filologicznych nie zaplanowano weryfikacji wskazanego wyżej efektu w zakresie wiedzy KP7_WG6 oraz z zakresu umiejętności KP7_UO1 (potrafi) "kierować pracą zespołu".

W przypadku zajęć przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej, przede wszystkim *seminarium magisterskie*, metody weryfikacji obejmują: prezentację fragmentów pracy, ocenę koleżeńską, ocenę nauczyciela w odniesieniu do kryteriów, samoocenę i pracę magisterską. Metody te, w szczególności, prezentacja poszczególnych fragmentów i sama praca dyplomowa, a także ich ocena i omówienie, umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia i udziału w działalności naukowej.

Metody weryfikacji i oceny (prace pisemne, testy, ocenianie ciągłe) dają możliwość sprawdzenia i oceny opanowania języka obcego kierunkowego (języka angielskiego w module specjalizacyjnym filologia angielska oraz języka rosyjskiego w module specjalizacyjnym filologia rosyjska) co najmniej na poziomie C1+, przy czym w przypadku języka angielskiego, umożliwiają one weryfikację biegłości językowej na poziomie C2 po pierwszym roku studiów.

Metody weryfikacji stosowane w zajęciach służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela nie w pełni odpowiadają wymaganiom tego standardu. Na przykład w zajęciach z bloku psychologiczno-pedagogicznego są one mało zróżnicowane i nie zawsze adekwatne do kategorii wiedzy umiejętności lub kompetencji społecznych. Zgodnie z programem studiów są to powtarzające się dla wielu zajęć: zaliczenia częściowe ćwiczeń (zadania), ocena aktywności studenta na ćwiczeniach, pisemne prace zespołowe, samoocena studentów, zaliczenie ćwiczeń na ocenę, egzamin pisemny, egzamin pisemny w formie testu, obecność na zajęciach, aktywność na zajęciach, kolokwium pisemne z lektur, diagnoza indywidualnego przypadku, test, kolokwium pisemne (pytania otwarte i zamknięte). Jak już wspomniano powyżej obecność może być warunkiem uzyskania zaliczenia, ale nie powinna mieć wpływu na ocenę. Metody weryfikacji są też określone mało precyzyjnie. Nie wiadomo na czym polegają np. zaliczenia częściowe ćwiczeń (zadania) czy zaliczenie ćwiczeń na ocenę, a także ćwiczenia praktyczne, bo wskazane metody w ogóle tego nie sygnalizują.

Efekty uczenia się w kategorii wiedzy są weryfikowane za pomocą egzaminów pisemnych w formie zadań otwartych lub zamkniętych lub egzaminów ustnych. Program studiów nie wskazuje natomiast (poza praktykami zawodowymi, ale w tym wypadku oceny nie dokonuje nauczyciel akademicki) na sprawdzanie wiedzy także poprzez obserwację praktycznej realizacji konspektów lekcji, czego wymaga standard. Egzaminy nie są ukierunkowane na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość zagadnień, czego wymaga standard, i ograniczają się do sprawdzania znajomości faktów. Przykładowa dokumentacja egzaminów obejmuje test jednokrotnego wyboru, możliwy do zaliczenia na chybił – trafił lub pytania egzaminacyjne w rodzaju: projekt w nauczaniu języka obcego; testowanie; sprawność słuchania w nauczaniu i uczeniu się języka obcego; sprawności receptywne w nauczaniu języka obcego itp. Tak skonstruowany egzamin nie służy w szczególności sprawdzeniu poziomu zrozumienia zagadnienia, umiejętności analizy i syntezy informacji oraz rozwiązywania problemów. Dodatkowo, w przypadku jednego z egzaminów kryteria oceny odnoszą się do znajomości języka obcego, a nie zagadnień których dotyczą pytania. Nie jest jasne w jakim stopniu weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w kategorii umiejętności oparta jest na obserwacji studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego wynikającego z roli nauczyciela.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, prac dyplomowych i dzienników praktyk. Uzyskana wiedza o losach absolwentów (w przypadku kierunku filologia obca nauczycielska wiedza uzyskana w drodze nieformalnych kontaktów z absolwentami) wskazuje na to, że osiągnęli zakładane efekty uczenia się, gdyż większość znalazła zatrudnienie jako nauczyciele. Niemniej jednak prace etapowe, egzaminacyjne, prace dyplomowe i dzienniki praktyk nie w każdym przypadku dokumentują osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się zaplanowanych dla danych zajęć lub ocena ich osiągnięcia jest niemożliwa.

Problemy te ilustrują prace etapowe dla zajęć, którym przyporządkowano efekty uczenia się niepowiązane z ich treściami merytorycznymi i celami (omówione poniżej) oraz dokumentacja praktyk (psychologiczno-pedagogicznej oraz dydaktycznej w szkole podstawowej i ponadpodstawowej), na którą składają się karty przebiegu praktyk i konspekty z materiałami dydaktycznymi. Choć dokumentacja wskazuje na wykonywane przez studentów w ramach praktyk zadania (zapoznane się ze specyfiką szkoły, organizacją pracy, zasadami BHP, elementami warsztatu nauczyciela, obserwacja lekcji i prowadzenie lekcji), to nie daje możliwości oceny czy studenci osiągnęli przewidziane wszystkie efekty uczenia się określone w standardzie.

O ile wskazane w programie studiów metody dydaktyczne i metody weryfikacji efektów uczenia się są zróżnicowane, to temu zróżnicowaniu nie odpowiadają prace etapowe dla poszczególnych zajęć. Na przykład w przypadku zajęć *projektowanie zadań w nauczaniu języka angielskiego* program studiów jako metody weryfikacji wskazuje: ćwiczenia praktyczne, projekty, prezentacje, projektowanie narzędzi i środków dydaktycznych, a prace etapowe to tylko tygodniowy harmonogram tematów lekcji. Podobnie jest w przypadku zajęć *dydaktyka języka rosyjskiego*, dla których program studiów przewiduje ćwiczenia praktyczne, projekty, prezentacje, a prace etapowe to konspekty lekcji i testy. W przypadku tych zajęć zastrzeżenia budzi jeden z trzech testów, który przygotowany jest w języku rosyjskim i polega na uzupełnieniu zdań dotyczących funkcjonowania mózgu, zdolności zapamiętywania itp. Jego problematyka nie mieści się w dydaktyce szczegółowej. Nie jest też jasne czy weryfikuje on wiedzę w zakresie dydaktyki, czy znajomość języka rosyjskiego. O ile mimo niskiej różnorodności prace etapowe z zakresu glottodydaktyki odpowiadają zakresowi zajęć i korespondują z efektami uczenia się określonymi w standardzie, to w przypadku zajęć psychologiczno-pedagogicznych prace etapowe – mimo że program studiów przewiduje np. projekty zespołowe i inne prace - nie zostały przedstawione lub się ze standardem w zasadzie rozmiągają, jak w przypadku *treningu kreatywności*. Tematyka zróżnicowanych prac etapowych dla tych zajęć w całości wychodzi poza wymagania określone w standardzie. Dodatkowo tematyka testu dla zajęć *pedagogika ogólna* nie odpowiada sylabusowi zajęć, ponieważ pytania nie odnoszą się do treści programowych, a co za tym idzie nie weryfikują osiągnięcia efektów uczenia się z nimi powiązanymi.

Rodzaj, forma i metodyka prac egzaminacyjnych i etapowych nie zawsze dostosowana jest do efektów uczenia się zaplanowanych dla poszczególnych zajęć. Tematyka prac jest zwykle zgodna z sylabusem zajęć, poza wskazanymi wyżej przypadkami. Nie gwarantuje to jednak weryfikacji osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Przykładem są testy (z przewagą pytań zamkniętych), które są odpowiednim narzędziem do weryfikacji wiedzy faktograficznej, nie mogą jednak zweryfikować efektów dotyczących pogłębionej znajomości faktów, zjawisk i teorii wyjaśniających zależności między nimi, a przede wszystkim efektów w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Dla zajęć *współczesna kultura krajów anglojęzycznych* sformułowano bardzo wiele ogólnych efektów ze wszystkich trzech kategorii: KP7_WG3, KP7_WG8, KP7_WG10, KP7_WG11, KP7_UW1, KP7_UW3, KP7_UW4, KP7_UK3, KP7_UK4, KP7_UK5, KP7_KK1, KP7_UU1, KP7_KK2, KP7_KO3, KP7_KO4,

KP7_KO5, KP7_KR1. Test w formie pisemnej z przewagą pytań zamkniętych, choć zgodny z tematyką zajęć, nie weryfikuje większości z tych efektów, również z uwagi na ich wadliwe, zbyt ogólne sformułowanie. W sylabusie zajęć nie podano specyficznych metod weryfikacji dla każdego efektu. Wpisano zbiorczo: "Weryfikacja: efekty Wiedzy weryfikowane poprzez dyskusje, prezentacje, obserwacje nauczyciela; efekty Umiejętności poprzez dyskusje, prezentacje, obserwacje nauczyciela, ocenę wzajemną; efekty Kompetencji poprzez dyskusje, obserwacje nauczyciela, samoocenę". Żadna z tych metod nie jest zbieżna z testem końcowym (test wielokrotnego wyboru). W dalszej części tego sylabusu wpisano "Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność na zajęciach (dopuszczalne dwie nieusprawiedliwione nieobecności) oraz uzyskanie oceny pozytywnej z egzaminu pisemnego na koniec kursu. Egzamin ma formę testu wielokrotnego wyboru". Oznacza to, że istnieją dwa katalogi metod weryfikacji efektów dla jednych zajęć oraz że test wielokrotnego wyboru jest (zgodnie z drugim katalogiem) jedyną formą weryfikacji wymienionych wyżej efektów, a co za tym idzie nie jest to metoda skutecznie weryfikująca ich osiągnięcie. Forma, tematyka i metodyka pracy egzaminacyjnej dla zajęć *współczesne teorie literackie* (pytania otwarte dotyczące wybranych zagadnień współczesnych teorii literaturoznawczych) jest dostosowana do weryfikacji osiągnięcia efektów z zakresu wiedzy oraz (choć w ograniczony sposób) efektów z zakresu umiejętności dotyczących wykorzystania wiedzy, z wyjątkiem efektu KP7_UW1 (potrafi) "właściwie dobierać źródła oraz informacje z nich pochodzące w obszarze literaturoznawstwa oraz dokonywać oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji". Natomiast nie weryfikuje umiejętności posługiwania się językiem na poziomie C1+ (KP7_UK5), który to efekt również zaplanowano dla tych zajęć.

Prace dyplomowe powstające na kierunku w większości przypadków sytuują się w dyscyplinie językoznawstwo, w subdyscyplinie glottodydaktyka, co jest zgodne z dyscypliną wiodącą, do której przyporządkowany został kierunek. Sporadycznie prace powstają w poza dyscyplinami filologicznymi. Prace dyplomowe dostosowane są do poziomu i profilu studiów. Są to prace opisowo-analityczne, z częścią empiryczną, typowe dla prac z zakresu glottodydaktyki, z przeglądem literatury i częścią empiryczną. Okazjonalnie prace nie dokumentują osiągnięcia przez studentów pogłębionej wiedzy z zakresu językoznawstwa oraz umiejętności jej zastosowania zgodnie z charakterystyką WG i UW na poziomie 7 PRK.

Studenci kierunku filologia obca nauczycielska mają możliwość działania w kołach naukowych oraz wygłaszania referatów podczas konferencji naukowych. Pojedynczy studenci wygłosili wystąpienia na konferencjach naukowych oraz opublikowali artykuły naukowe. Trzy absolwentki podjęły kształcenie w Szkole Doktorskiej, co potwierdza ich zaangażowanie w prowadzenie badań naukowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Nie opracowano natomiast zasad dyplomowania specyficznych dla kierunku, ze wskazaniem dyscyplin, w których może powstać praca dyplomowa.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się, jednak nie w pełni umożliwia rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jednak nie w pełni pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się.

Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie są w pełni zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja nie w pełni potwierdzają osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) braku specyficznych zasad dyplomowania dla kierunku, z określeniem dyscyplin, w których mogą powstawać prace dyplomowe, 2) braku specyficznych metod weryfikacji w odniesieniu do wszystkich efektów uczenia się, 3) braku weryfikacji wszystkich efektów uczenia się określonych w programie studiów, 4) braku dostosowania metod weryfikacji efektów do wymagań określonych w standardzie, w tym przygotowywanie egzaminów w sposób, który nie umożliwia sprawdzenia wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość zagadnień, w szczególności ocenę poziomu zrozumienia zagadnienia, umiejętności analizy i syntezy informacji oraz rozwiązywania problemów, 5) braku weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela za pomocą odpowiednio skonstruowanych prac etapowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

- 1) Uwzględnienie informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów w informacjach dotyczących rekrutacji.
- 2) Wprowadzenie metod weryfikacji osiągniętej przez studentów wiedzy w oparciu o obserwację praktycznej realizacji konspektów lekcji.
- 3) Wyeliminowanie obecności na zajęciach oraz czytania lektur jako metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, a także wyeliminowanie samooceny jako metody weryfikacji efektów w zakresie wiedzy lub opracowanie kryteriów samooceny.

Zalecenia

- 1) Opracowanie specyficznych zasad dyplomowania dla kierunku z określeniem dyscyplin, w których mogą powstawać prace dyplomowe.
- 2) Opracowanie specyficznych metod weryfikacji w odniesieniu do wszystkich efektów uczenia się.
- 3) Zagwarantowanie weryfikacji wszystkich efektów uczenia się sformułowanych w programie studiów.
- 4) Pełne dostosowanie metod weryfikacji do wymagań określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela, w tym przygotowanie egzaminów w sposób umożliwiający sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość zagadnień, w szczególności ocenę poziomu zrozumienia zagadnienia, umiejętności analizy i syntezy informacji oraz rozwiązywania problemów.
- 5) Zapewnienie większej różnorodności prac etapowych oraz tego, by prace etapowe w ramach zajęć służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela weryfikowały osiągnięcie efektów uczenia się określonych w tym standardzie.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Proces dydaktyczny na kierunku filologia obca nauczycielska jest realizowany przez nauczycieli akademickich będących pracownikami etatowymi Wydziału Nauk o Edukacji oraz Wydziału Filologicznego, a także przez doktorantów i nauczycieli prowadzących zajęcia z drugiego języka obcego. Wśród pracowników Wydziału Nauk o Edukacji 9 osób reprezentuje dyscyplinę pedagogikę (w tym 6 osób ze stopniem doktora), 6 osób dyscyplinę psychologię (w tym 5 osób ze stopniem doktora), 1 osoba (doktor) dyscyplinę socjologię. Nauczyciele akademicy Wydziału Filologicznego to 20 anglistów oraz 13 rusycystów. Wśród anglistów 4 osoby reprezentują dyscyplinę literaturoznawstwo (w tym 1 profesor, 1 doktor habilitowany i 2 doktorów), natomiast dyscyplinę językoznawstwo reprezentuje 9 osób (w tym 3 osoby ze stopniem doktora habilitowanego i 6 osób ze stopniem doktora). Ponadto zajęcia prowadzi 7 magistrów (w tym 2 doktorantów). Wśród rusycystów 4 osoby reprezentują literaturoznawstwo (2 doktorów habilitowanych i 2 doktorów), a 6 osób dyscyplinę językoznawstwo (1 doktor habilitowany i 7 doktorów). Jedna osoba posiada tytuł zawodowy magistra. Dodatkowo zajęcia prowadzi jeden doktor reprezentujący dyscyplinę nauki o kulturze i religii, 1 doktor w dziedzinie nauk humanistycznych (bibliologia i informatologia) i 1 osoba reprezentująca sztuki muzyczne. Nauczyciele akademicy reprezentują zatem dyscyplinę wiodącą, do której przyporządkowany został kierunek (językoznawstwo), pozostałe dyscypliny filologiczne (literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii), oraz dyscypliny subsydiarne (np. pedagogika i psychologia).

Nauczyciele akademicy zatrudnieni na stanowiskach badawczo-dydaktycznych posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w dyscyplinach: językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii, oraz pedagogika i psychologia. W nielicznych przypadkach nie podano żadnych informacji na temat dorobku naukowego bądź jest ona bardzo lakoniczna.

Pomimo tego, że w większości przypadków nauczyciele posiadają dorobek naukowy w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek studiów, i które stanowią jego podstawy teoretyczne, oraz doświadczenie zawodowe w ich obrębie, to nie gwarantuje to w pełni prawidłowej realizacji zajęć.

Uwidacznia się niewystarczająca liczba nauczycieli akademickich prowadzących badania lub posiadających doświadczenie w zakresie językoznawstwa stosowanego (w szczególności glottodydaktyki) w zakresie języka rosyjskiego. Wśród anglistów zagadnieniami powiązаныmi z glottodydaktyką zajmuje się 5 osób, co umożliwia prawidłową realizację zajęć oraz nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Pozostałe osoby reprezentujące językoznawstwo prowadzą badania dotyczące semantyki kognitywnej, analizy dyskursu, pragmatyki, ekolingwistyki, frazeologii, fonetyki. Natomiast wśród rusycystów glottodydaktyką zajmuje się naukowo 1 osoba. Pozostałe prowadzą badania językoznawcze niepowiązane z koncepcją kształcenia na kierunku: np. w obrębie leksyki, dyskursu prasowego i politycznego, języka staro-cerkiewno-słowiańskiego. Taki stan rzeczy nie zapewnia prawidłowej realizacji wszystkich zajęć z dydaktyki szczegółowej.

Struktura kwalifikacji zasadniczo umożliwia prawidłową realizację zajęć. Wyjątkiem są dwie sytuacje. W pierwszym przypadku wykłady prowadzone są przez osobę z tytułem zawodowym magistra, bez relewantnego dorobku naukowego. W drugim ćwiczenia, które zgodnie z programem studiów mają prowadzić do osiągnięcia przez studentów efektów w zakresie wiedzy na poziomie pogłębionym oraz prezentować specjalistyczne treści z zakresu językoznawstwa (ćwiczenia specjalizacyjne), prowadzi osoba, która nie posiada stopnia naukowego w zakresie językoznawstwa, ani publikacji naukowych powiązanych z treściami merytorycznymi zajęć.

Kilka osób uzyskało stopnie lub tytuły naukowe, a także tytuły zawodowe stosunkowo niedawno (np. 1 osoba tytuł profesora w 2021 roku, 1 osoba stopień doktora habilitowanego w 2024 roku, 2 osoby stopień doktora w 2021 r, a 1 osoba w 2023 roku, 1 osoba tytuł zawodowy magistra w 2022 roku), reprezentując młodą kadrę naukową. W ostatnich latach kilkoro pracowników podwyższyło swoje kwalifikacje, co ilustruje naukowy rozwój kadry, choć jest też grupa nauczycieli, w szczególności wśród rusycystów, która stopień doktora uzyskała ponad 10 lat temu (np. w roku 2010, 2006, 2004 czy 2001). Wskazuje to z jednej strony na stabilność zatrudnienia, a z drugiej na potencjał do rozwoju tych pracowników, którzy jeszcze nie uzyskali stopnia doktora habilitowanego.

Jeśli chodzi o liczebność kadry w stosunku do liczby studentów, to zapewniona jest prawidłowa realizacja zajęć.

Pracownicy są autorami i współautorami podręczników akademickich, w tym podręczników do uczenia się języka. Liczna grupa pracowników uczestniczy regularnie w szkoleniach metodyczno-dydaktycznych (organizowanych zarówno przez Uczelnię, jak i inne jednostki) podnosząc swoje kompetencje dydaktyczne. Osoby zaangażowane w proces dydaktyczny na kierunku prowadzą także szkolenia metodyczne skierowane dla innych nauczycieli. Są to zarówno szkolenia organizowane lokalnie, jak i dla słuchaczy w Polsce i zagranicą. Część pracowników posiada doświadczenie dydaktyczne zdobyte poza uczelnią, pracując jako nauczyciele języków obcych w szkołach publicznych, a także jako kadra pedagogiczna w szkołach. W rezultacie, jak wykazały hospitacje zajęć, nauczyciele akademicy są bardzo dobrze przygotowani do prowadzenia zajęć pod względem językowym i merytorycznym. Prawidłowo dobierają materiały dydaktyczne oraz odpowiednio wykorzystują infrastrukturę dydaktyczną.

Nauczyciele akademicy zostali przeszkoleni do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w szczególności, jeśli chodzi o wykorzystanie platform, i posiadają odpowiednie kompetencje w tym zakresie.

Przydział zajęć nie w pełni umożliwia prawidłową realizację zajęć, o czym więcej poniżej. Obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku filologia obca nauczycielska nie jest nadmierne, natomiast nie jest możliwa ocena całościowa, ponieważ prowadzą oni zajęcia na różnych kierunkach. Nie jest zatem wiadome, ile godzin zajęć prowadzą globalnie i czy

nie są nadmiernie obciążeni nadgodzinami. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami. Co najmniej 75% zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Zajęcia służące realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela w grupie zajęć psychologiczno-pedagogicznych prowadzone są przez osoby posiadające stopnie naukowe w dyscyplinach pedagogika i psychologia, poza jedną, która posiada tytuł zawodowy magistra i ma wykształcenie pedagogiczne, przy czym jej praktyczne doświadczenie zawodowe dotyczy edukacji wczesnoszkolnej, a więc niewłaściwego z punktu widzenia kształcenia nauczyciela przedmiotu etapu edukacyjnego. Osoba ta oprócz ćwiczeń prowadzi także wykład. Powierzenie zajęć w zakresie pedagogiki osobie bez stopnia naukowego i doświadczenia w prowadzeniu zajęć w szkolnictwie wyższym, zwłaszcza prowadzonych w formie wykładów, nie zapewnia osiągnięcia przez studentów wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość zagadnień i faktów oraz w szczególności zrozumienia zagadnienia, umiejętności analizy i syntezy informacji oraz rozwiązywania problemów. Osoby prowadzące zajęcia z zakresu dydaktyki szczegółowej języka angielskiego mają właściwe kwalifikacje, natomiast w przypadku języka rosyjskiego są one niewystarczające. Dotyczy to osoby, której powierzono opiekę nad praktykami dydaktycznymi, o czym była mowa w kryterium 2, oraz dwóch osób, które prowadzą zajęcia. Jedna z nich posiada stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, jednak jej badania naukowe (jedyne, jakie wskazano) dotyczą gwar, natomiast druga osoba posiada tytuł zawodowy magistra, a Uczelnia nie wykazała ani jej dorobku naukowego, ani doświadczenia zawodowego związanego z nauczaniem języka rosyjskiego.

Zatrudnienie w Uczelni następuje w drodze otwartego konkursu, którego warunki podawane są do publicznej wiadomości, a informacja powinna zawierać, m.in., jednostkę organizacyjną, stanowisko wraz grupą pracowniczą, dyscyplinę naukową, kwalifikacje wymagane do zatrudnienia na danym stanowisku. Do oceny kwalifikacji kandydatów powołuje się komisję konkursową, która bierze pod uwagę w szczególności spełnienie wymogów kwalifikacyjnych. Komisja przeprowadza także rozmowę kwalifikacyjną z kandydatem. Przy zatrudnieniu nauczycieli akademickich komisja ocenia dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny kandydata odpowiednio do stanowiska i grupy pracowników. Przydziału zajęć dokonują kierownicy poszczególnych jednostek w porozumieniu z pracownikami. Dobór nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia jest transparentny i w większości przypadków adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć. Uwzględniany jest co do zasady dorobek naukowy pracowników oraz ich osiągnięcia dydaktyczne. Zdarzają się jednak sytuacje, w których działalność naukowa nie jest w sposób ewidentny powiązana z prowadzonymi zajęciami. Potrzeby szkoleniowe pracowników są zaspakajane wieloaspektowo. Pracownicy obowiązkowo uczestniczą w szkoleniach dotyczących wypełniania sylabusu, które nie są w pełni efektywne, o czym świadczą liczne usterki zidentyfikowane w kryteriach 1, 2 i 3. Uczelnia oferuje także wiele innych szkoleń dotyczących np. stresu w pracy i mobbingu w miejscu pracy, zwiększania dostępności uczelni dla osób z niepełnosprawnościami, procesu dydaktycznego w uczelni, podnoszenia jakości kształcenia przez wykorzystanie zasobów elektronicznych, dobrostanu nauczyciela akademickiego. Pracownikom zapewnione jest wsparcie techniczne w zakresie stosowania platform i narzędzi do nauczania zdalnego (np. eduportal), stosownych wspierająco. Prowadzący, jak również studenci, są zadowoleni z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi. Dodatkowo uczelnia zamieszcza na stronie internetowej szczegółowe informacje, jak postępować z osobami z różnymi niepełnosprawnościami (np. niewidzącymi, czy niesłyszącymi), co stanowi istotne wsparcie w zakresie inkluzywnego postępowania z różnymi grupami interesariuszy wewnętrznych, o charakterze edukacyjnym.

Nauczyciele akademicki są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem poprzez anonimowe ankiety wypełniane w systemie USOS po każdym zakończonych zajęciach w semestrze. Są także hospitowani przez innych nauczycieli, zwykle przed okresową oceną pracowników. Hospitacjom podlegają także nowozatrudnieni pracownicy. Na kierunku wprowadzono dodatkowo hospitacje koleżeńskie.

Wszyscy pracownicy prowadzący zajęcia podlegają ocenie okresowej, która obejmuje działalność naukową, dydaktyczną, organizacyjną na rzecz uczelni, stałe podnoszenie kompetencji zawodowych oraz przestrzeganie przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych, a także o własności intelektualnej. Poszczególne obszary (wyszczególniono konkretne aktywności wpływające na ocenę) oceniane są w zależności od rodzaju zatrudnienia (pracownik badawczo-dydaktyczny, dydaktyczny, badawczy). Przy ocenie uwzględnia się ankiety studenckie, jeśli oceny dokonało co najmniej 25% studentów/doktorantów przypisanych do danych zajęć, a także wyniki hospitacji zajęć.

Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, prowadzonych hospitacji oraz oceny studentów, analizowane są z pracownikami i wykorzystywane do doskonalenia ich umiejętności dydaktycznych oraz stymulowania działalności naukowej, między innymi będąc podstawą oceny okresowej.

Jak wskazano wyżej, realizowana polityka kadrowa nie w pełni umożliwia dobór kadry prowadzącej kształcenie zapewniający prawidłową realizację zajęć. Prowadzona polityka sprzyja stabilizacji zatrudnienia i stwarza pracownikom warunki stymulujące ich do rozwoju, między innymi poprzez system nagród obejmujący wszystkich pracowników, zarówno w grupie nauczycieli akademickich, jak i w grupie pracowników niebędących pracownikami akademickimi. Jak wynika ze spotkania z pracownikami, nauczyciele akademicki samodzielnie rozpoznają swoje potrzeby rozwojowe. Zdecydowana większość pracowników korzysta z oferty szkoleniowej podnosząc swoje kwalifikacje, kilkoro pracowników awansowało.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów (na różnych poziomach: pracownik-student, pracownik-pracownik), reagowania na przypadki zagrożenia oraz różnych form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Uczelnia wprowadziła procedurę antymobbingową.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami nie zapewniają w pełni prawidłowej realizacji zajęć oraz osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie są w pełni

zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady, jednak nie w pełni umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących obsady części zajęć, w szczególności w module rosyjskojęzycznym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

- 1) Zapewnienie obsady zajęć przez osoby posiadające kwalifikacje odpowiadające wymaganiom określonym w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.
- 2) Zapewnienie obsady zajęć przez osoby posiadające kwalifikacje umożliwiające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się w zakresie wiedzy na poziomie 7 PRK.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wydział Filologiczny jest w procesie budowy nowego budynku znajdującego się w kampusie UwB, a planowany termin przeniesienia to końcówka roku 2025 / początek roku 2026. Zajęcia na kierunku filologia obca nauczycielska odbywają się obecnie w dwóch budynkach Wydziału Filologicznego, a część zajęć z bloku pedagogicznego odbywa się na kampusie UwB na Wydziale Chemii i Biologii. Studenci mają do dyspozycji sale ćwiczeniowe, laboratoria językowe, sale dydaktyczno-seminaryjne, sale wykładowe, aulę oraz ogólnowydziałową pracownię komputerową, które gwarantują prawidłową realizację zajęć.

W każdej sali ćwiczeniowej znajduje się sprzęt multimedialny – m.in. laptop, rzutnik, ekran, nagłośnienie - dostosowany do potrzeb dydaktycznych, np. w jednej z sal znajduje się wielkoformatowy telewizor, a w dwóch innych tablice interaktywne. Jednocześnie, Uczelnia nie posiada wyposażonej pracowni dydaktycznej, w której zgromadzone są np. używane w szkolnictwie podręczniki, pomoce dydaktyczne i inne materiały związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela, w tym wykorzystywane w szkolnictwie komputerowe programy edukacyjne. Taka pracownia ułatwiałaby też w warunkach symulowanych obserwację studentów w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego (dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego) wynikającego z roli nauczyciela, czego wymaga standard. W przypadku języka rosyjskiego znajdujące się w odpowiedniej jednostce pomoce naukowe to pojedyncze egzemplarze podręczników z końca ubiegłego wieku, a dostęp do nowszych

materiałów zapewniany jest dzięki zaangażowaniu nauczycieli akademickich i życzliwości nauczycieli szkolnych, którzy wypożyczają wykorzystywane przez siebie podręczniki itp.

Biblioteka wydziałowa zlokalizowana jest, wraz z czytelnią, na parterze jednego z budynków Wydziału Filologicznego. Biblioteka uczelniana na kampusie UwB oferuje komfortowe warunki do korzystania z zasobów tradycyjnych i cyfrowych. Przestronne czytelnie, liczne stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu oraz urządzenia samoobsługowe (*selfcheck*) zapewniają wygodę użytkownika. Godziny otwarcia bibliotek oraz dostęp do baz danych i publikacji online umożliwiają łatwy dostęp do materiałów edukacyjnych. Całość infrastruktury jest dobrze dostosowana do potrzeb użytkowników.

Infrastruktura dydaktyczna Wydziału jest zgodna z wymaganiami BHP i ppoż. - widoczne są oznaczone drogi ewakuacyjne, w odpowiednich miejscach znajdują się urządzenia gaśnicze oraz wyposażenie do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcjami i zasadami korzystania.

W obydwu budynkach Wydziału Filologicznego jest dostępna sieć Wi-Fi. Pomieszczenia dydaktyczne, laboratoria językowe i komputerowe są dostępne poza godzinami zajęć, zgodnie z harmonogramem. Studenci mają również możliwość korzystania z zasobów bibliotek zarówno stacjonarnie, jak i zdalnie. Samorząd Studencki posiada swoje pomieszczenie, w którym znajdują się komputer i drukarka.

Uczelnia uwzględnia potrzeby osób z niepełnoprównościami, dostosowując plan zajęć i miejsca ich odbywania. Zajęcia odbywają się w kilku budynkach, z których każdy posiada nieco inne udogodnienia dla osób z niepełnoprównościami. Budynek, w którym znajduje się dziekanat spełnia warunki niezbędne do swobodnego poruszania się na wózku inwalidzkim dzięki stosownym podjazdom, dźwigowi pochyłemu oraz windom dla osób z niepełnoprównością ruchową. W dziekanacie i w jednej z sal znajdują się pętle induktofoniczne dla osób niedosłyszących. Sale dydaktyczne i pomieszczenia administracyjne oznakowane są tabliczkami z numerami zapisanymi alfabetem Braille'a. Budynek, w którym mieści się Biblioteka Wydziałowa nie jest w pełni przystosowany do potrzeb osób z niepełnoprównością ruchową (wprowadzone udogodnienia dotyczą wejścia do budynku oraz łazienki na parterze). W związku z tym w przypadku obecności studentów z problemami ruchowymi zajęcia organizowane są tylko w pomieszczeniach spełniających wymagane standardy. Budynki na kampusie UwB, gdzie odbywają się zajęcia z bloku pedagogicznego, są budynkami nowoczesnymi, dostosowanymi do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami oraz wyposażonymi w niezbędny sprzęt (windy, stoliki, kozetki, system wzywania pomocy w łazienkach).

Dostęp do specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie na odległość jest zapewniony poprzez platformy takie jak Blackboard, MS Teams i EduPortal. Studenci mają możliwość korzystania z tych narzędzi do realizacji zajęć zdalnych, projektów i zadań, a także uczestniczenia w kursach online. Pracownicy i studenci odbyli szkolenia z obsługi tych platform, co wspiera efektywność kształcenia z wykorzystaniem metod e-learningowych.

Biblioteki oferują cyfrowe zasoby edukacyjne, w tym bazy danych, co wspiera proces nauczania i uczenia się, oraz bogaty księgozbiór tradycyjny, który nie w pełni zaspokaja jednak potrzeby studentów kierunku. W odniesieniu do przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela posiadane przez Uczelnię zasoby biblioteczne są wystarczające i aktualne w zakresie języka angielskiego. Natomiast w przypadku języka rosyjskiego biblioteka posiada pojedyncze egzemplarze podręczników szkolnych i ćwiczeń głównie z lat dziewięćdziesiątych XX wieku.

W Bibliotece Wydziałowej dostępne są udogodnienia dla osób z niepełnoprównościami, w tym: kserokopiarka, powiększalnik PRISMA dla osób słabowidzących, oprogramowanie NVDA dla osób niedowidzących i niewidomych, oraz drukarka brajlowska EmBraille z odpowiednim

oprogramowaniem. Te urządzenia zapewniają pełny dostęp do zasobów biblioteki. Biblioteka Główna jest w pełni dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Baza dydaktyczna i naukowa jest na bieżąco monitorowana przez pracowników, studentów oraz nauczycieli akademickich. Wyniki cyklicznej oceny bazy dydaktycznej oraz doraźne prośby wysyłane do dziekana Wydziału są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury, np. zakupiono klimatyzator przenośny, w salach w jednym z budynków Wydziału zamontowano wiatraki czy zainstalowano ogólnodostępne dystrybutory z wodą.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

- 1) Uzupelnienie zasobów bibliotecznych w odniesieniu do kształcenia nauczycieli języka rosyjskiego, aby zniwelować dysproporcje w tym zakresie pomiędzy językami angielskim i rosyjskim.
- 2) Utworzenie pracowni dydaktycznej w zakresie nauczania języków obcych w szkole podstawowej i ponadpodstawowej w nowym budynku Wydziału Filologicznego.

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym pozwala na realizację przyjętej koncepcji kształcenia na kierunku filologia obca nauczycielska. Uczelnia aktywnie pozyskuje partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego m.in. poprzez działalność Wydziałowej Rady Konsultacyjnej czy organizację Forum Dyrektorów Szkół. Wykaz podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Uczelnia ma podpisane porozumienia o współpracy w kontekście kierunku filologia obca nauczycielska obejmuje 18 podpisanych umów o współpracy i umów patronackich m.in. z Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku, Miejskim Ośrodkiem Doradztwa Metodycznego w Białymstoku, oraz szkołami średnimi. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją nauczania oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy. We współpracę z Uczelnią zaangażowanych jest szereg przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego a absolwenci kierunku filologia obca nauczycielska znajdują zatrudnienie na lokalnym rynku pracy, co świadczy o tym, że program kształcenia na kierunku odpowiada na potrzeby pracodawców, których opinia była uwzględniana już na etapie przygotowań do utworzenia kierunku.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy takie jak: organizacja praktyk nauczycielskich, organizacja wykładów i warsztatów, konsultowanie programu studiów, organizacja konferencji naukowych i sesji naukowych, przygotowanie i prowadzenie projektów edukacyjnych i społecznych, organizacja wizyt studyjnych m.in. w Miejskim Ośrodku Doradztwa Metodycznego w Białymstoku, współpraca przy organizacji Dnia Wydziału Filologicznego, organizacja konferencji językowych, organizacja tutoringu, organizacja Festiwalu Nauki i Sztuki.

Powyższe działania podejmowane przez Uczelnię we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego są adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

W roku 2015 na Wydziale powołana została Wydziałowa Rada Konsultacyjna, w skład której oprócz pracowników Wydziału wchodzi także przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, m.in. przedstawiciele szkół średnich. Wydziałowa Rada Konsultacyjna pełni funkcję doradczą i opiniotwórczą. Do jej zadań należy ocena stopnia realizacji zakładanych dla kierunku efektów uczenia się, proponowanie zmian w programie studiów mających na celu ich doskonalenie, w tym w zakresie dostosowania ich do potrzeb rynku pracy.

Weryfikacja i dobór partnerów odbywają się poprzez regularne spotkania i kontakty przedstawicieli Uczelni z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Monitorowanie relacji z otoczeniem

społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów polega na uzyskiwaniu opinii o poziomie zatrudnionych absolwentów poprzez przeprowadzanie anonimowych badań ankietowych. W celu dostosowania kierunku i programu filologii obcej nauczycielskiej do potrzeb rynku pracy Uczelnia monitoruje kariery zawodowe absolwentów. Okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym mają charakter nieformalny, co nie rzutuje na jakość współpracy.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscyplinami, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona stale w zakresie organizacji praktyk oraz poprzez wpływ interesariuszy na programy studiów i efekty uczenia się. Współpraca jest prowadzona adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Zapewniony jest udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców, w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów także w warunkach ich nieobecności wynikającej z czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni.

Prowadzone są skuteczne okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym o charakterze nieformalnym.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia stworzyła odpowiednie warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu procesu kształcenia na ocenianym kierunku. Rodzaj, zakres i zasięg podejmowanych działań w tym zakresie jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia studentów na kierunku filologia obca nauczycielska, gdyż umożliwia stosowanie języka obcego w różnorodnych kontekstach społecznych i kulturowych.

Proces umiędzynarodowienia na wizytowanym kierunku realizowany jest poprzez staże dydaktyczne dla nauczycieli akademickich w ramach programu Erasmus+, jedno- lub dwusemestralne studia zagraniczne w ramach programu Erasmus+, uczestnictwo w zagranicznych kursach, szkoleniach i wizytach studyjnych oraz organizację i udział w międzynarodowych projektach i konferencjach

naukowych. Uczelnia realizuje umowy w ramach programu mobilnościowego Erasmus+, ale również wykorzystuje potencjał programów NAWA i Non-degree.

Obecnie uczelnia dysponuje 21 aktywnymi umowami z uczelniami partnerskimi w 12 krajach, z których w latach 2021-2024 skorzystało, jednakże, niewielu studentów kierunku, przede wszystkim z uwagi na sytuację pandemiczną, ale również specyfikę kierunku, który realizuje standard kształcenia nauczycieli obowiązujący wyłącznie w polskim prawie. Z tego samego względu zrozumieliśmy, że jest brak studentów zagranicznych na kierunku.

Z uwagi na powyższy kontekst, proces umiędzynarodowienia wspierany jest przede wszystkim w murach uczelni, w tym poprzez fakt, że większość zajęć na kierunku odbywa się w języku obcym (angielskim lub rosyjskim), a studenci dodatkowo nabywają kompetencje językowe w ramach lektoratu. Studenci uczestniczą również w odbywających się na uczelni konferencjach międzynarodowych, np. „Kształcenie (neo)filologiczne – nurty badawcze i aplikacje dydaktyczne”, która odbyła się w kwietniu 2024 roku, oraz cyklicznych Studenckich Sesjach Interkulturowych.

Na wydziale organizowane są ponadto liczne wydarzenia naukowe, których językiem wiodącym jest angielski i których tematyka (językoznawcza i interkulturowa) odpowiada potrzebom studentów kierunku. Ponadto, regularnie odbywają się wykłady prowadzone przez goszczących na uczelni pracowników partnerskich uczelni zagranicznych, m.in. z Japonii, Łotwy, Norwegii, Turcji i Kolumbii. Stwarzane są również możliwości rozwoju kompetencji językowych i międzykulturowych, fundamentalnych dla umiędzynarodowienia w trakcie regularnych zajęć, np. poprzez kontakty wirtualne ze studentami z Uniwersytetu w Północnej Karolinie (USA).

Wykładowcy aktywnie uczestniczą w programach mobilnościowych, m.in. w Estonii, Chorwacji, Irlandii, Norwegii i Hiszpanii, zarówno w celu wygłoszenia wykładów lub przeprowadzenia zajęć (13 wyjazdów), jak i odbycia szkolenia (12 wyjazdów). Ponadto w latach 2021-2024 miejsce 13 wyjazdów na staż naukowy i stypendium do, na przykład, Kanady, USA i Wielkiej Brytanii. Współpraca naukowa i dydaktyczna z ośrodkami zagranicznymi wpływa na umiędzynarodowienie badań oraz podnosi kompetencje pracowników, co przekłada się na doskonalenie procesu kształcenia na kierunku.

Studenci są informowani o możliwości aplikowania na studia w ramach programów mobilnościowych poprzez stronę internetową, media społecznościowe oraz wiadomości e-mailowe. Udział nauczycieli akademickich prowadzących kształcenia na kierunku w ocenie umiędzynarodowienia jest zapewniony w formie sprawozdań dotyczących odbytych mobilności. Istnieje również możliwość zgłaszania indywidualnych uwag. Udział studentów zapewniony jest poprzez studencką ankietę oceny stopnia zadowolenia z oferty wyjazdów za granicę. Wyniki służą doskonaleniu procesu umiędzynarodowienia i podnoszenia znaczenia tego procesu.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia oraz wymiany studentów i kadry. Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie kształcenia jest systemowe, ma charakter stały i obejmuje cały proces kształcenia, a narzędzia wykorzystywane do celów realizacji kształcenia są adekwatne do zgłaszanych potrzeb studentów na kierunku filologia obca nauczycielska oraz dostępnych rozwiązań. Systemowość wsparcia studentów oznacza zapewnienie przez Uczelnię szeregu rozwiązań mających na celu realizację procesu uczenia się zakończonego zadowalającymi efektami. Przykładem takich działań jest zapewnienie wsparcia studentom filologii obcej nauczycielskiej ze strony nauczycieli akademickich, którzy dostępni są na dyżurach i indywidualnych konsultacjach. Stałość wsparcia przejawia się obejmowaniem, poprzez realizowane rozwiązania, całego procesu kształcenia oraz procesu rekrutacji. Uniwersytetowi udało się zapewnić studentom poczucie indywidualnego podejścia. Ma to rzeczywisty wpływ na podwyższenie poziomu zadowolenia z jakości studiowania wykazywanego przez studentów. Wiąże się to m.in. z możliwością konsultacji pomiędzy studentami a pracownikami naukowymi. Uczelnia wspiera studentów w efektywnym korzystaniu z infrastruktury i oprogramowania stosowanego pomocniczo w kształceniu.

Wsparcie studentów w zakresie działalności naukowej jest kompleksowe. Studenci mogą angażować się w działalność kół naukowych w ramach działających w Uniwersytecie w Białymstoku. Dedykowane studentom Wydziału Filologicznego są: Studenckie Koło Naukowe Klub Humanistów, Studenckie Koło Kompetencji Interkulturowej, Koło Klub Analizy Współczesnej Kultury Amerykańskiej „KAWKA”, Studenckie Koło Naukowe Rusycystów. Uczelnia kładzie nacisk na pobudzanie aktywności naukowej studentów poprzez oferowane wsparcie finansowe, w szczególności stypendium rektora. Nie są prowadzone inne formy wsparcia finansowego poza przewidzianym minimum ustawowym.

Uniwersytet w Białymstoku wspiera studentów dzięki możliwości uczestnictwa w realizowanych kursach i certyfikowanych szkoleniach. Ponadto studenci mogą brać udział w organizowanych konkursach naukowych i edukacyjnych. Uczelnia promuje również udział studentów w projektach badawczych przy okazji przygotowywania prac dyplomowych. Najzdolniejsi studenci, wspierani przez pracowników naukowych, przygotowują referaty konferencyjne oraz publikują wyniki swoich badań w czasopismach naukowych i monografiach. Osoby chętne mogą brać udział w organizowanych konferencjach zarówno na Uczelni, jak i w innych jednostkach. Przykładem jest m.in. organizowana co dwa lata Studencka Sesja Interkulturowa. W ramach Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki studenci wizytowanego kierunku co roku przygotowują i prowadzą zadania dla uczniów biorących udział w warsztatach fonetycznych. Dodatkowo mają możliwość uczestniczenia w otwartych wykładach organizowanych w cyklach "Prelekcje Mistrzów", "Horyzonty współczesnego edytorstwa" oraz "Językoznawcze środy".

Uniwersytet w Białymstoku dba również o promowanie aktywności sportowej i zdrowego stylu życia. Aktywnie działa Uczelniany Klub AZS, a osoby reprezentujące Uniwersytet na zawodach międzuczelnianych mogą otrzymać zgodę na indywidualną organizację studiów. Studenci filologii obcej nauczycielskiej nie mają obowiązkowych zajęć z wychowania fizycznego, ponieważ realizują studia wyłącznie na II stopniu. Jednakże Uniwersytet w Białymstoku dysponuje odpowiednią infrastrukturą sportową do prowadzenia takich zajęć.

Uczelnia, zgodnie z ustawowym obowiązkiem, zapewnia studentom szeroki katalog wsparcia materialnego połączonego niejednokrotnie z systemem motywacyjnym. Bieżącym udoskonalaniem systemu motywowania i wsparcia zajmują się wyznaczone do tego zespoły uczelniane. Studenci znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej mogą ubiegać się o stypendium socjalne. Uniwersytet w Białymstoku motywuje studentów do ciągłego rozwoju poprzez oferowanie stypendium Rektora oraz dostępność stypendium Ministra. Świadczenia te są dedykowane osobom uzdolnionym naukowo, artystycznie lub sportowo. W systemie wsparcia uwzględniani są również studenci znajdujący się w trudnej sytuacji (życiowej lub materialnej), z uwagi na swój stan zdrowia. Dla tych osób przewidziane jest stypendium specjalne dla osób z niepełnosprawnościami. Studenci mają wpływ na funkcjonowanie systemu pomocy materialnej poprzez odpowiednie organy samorządu studenckiego, z którymi Uczelnia prowadzi bieżący dialog, konsultując podejmowane decyzje. Uniwersytet zapewnia również możliwość skorzystania z zapomogi, na zasadach określonych w ustawie. Co podkreślają studenci - proces przyznawania świadczenia w postaci zapomogi jest przejrzysty i spełnia ich oczekiwania.

Ważną rolę pełni Biuro Karier Uniwersytetu w Białymstoku, które odpowiada za tworzenie i utrzymywanie relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Ponadto Biuro odpowiada za działalność edukacyjną w zakresie dostosowania studentów do wejścia na rynek pracy oraz pośrednictwo pracy. Biuro stwarza możliwość korzystania z doradztwa zawodowego przez studentów, np. w celu porównywania opcji planowania kariery zawodowej. Co więcej, promuje i wspomaga studentów w działalności zawodowej, między innymi przez szkolenia, konsultacje doradcze, spotkania z pracodawcami, a także za pośrednictwem platformy internetowej. Uczelnia oferuje pomoc w osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Na Wydziale Filologicznym organizowane jest również Forum Dyrektorów Szkół, którego celem jest poszukiwanie i wdrażanie nowych rozwiązań w zakresie kształcenia młodzieży oraz realizacja wspólnych inicjatyw.

Uniwersytet w Białymstoku wspiera edukacyjnie osoby z niepełnosprawnościami. Działania te są skierowane do studentów posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne. Główne czynności nastawione są na wyrównywanie szans. Uczelnia gwarantuje szeroki

wachlarz ofert wsparcia, w tym uwzględniając wsparcie materialne w formie stypendium. Dopuszcza się także możliwość indywidualizacji procesów dydaktycznych. Pracownicy wspierający proces kształcenia, w tym szczególnie bibliotekarze, służą pomocą osobom z niepełnosprawnościami w ułatwianiu efektywnego korzystania z bazy dydaktycznej. Kluczową funkcję w tym zakresie pełni pełnomocnik Dziekana ds. Studentów i Doktorantów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.

Uczelnia oferuje osobom znajdującym się w kryzysach emocjonalnych pomoc psychologiczną świadczoną przez Akademicką Poradnię Psychologiczną. Poradnia oferuje studentom indywidualne, bezpłatne poradnictwo psychologiczne. Studenci wiedzą, jak uzyskać wsparcie oraz podkreślają przejrzystość procedur i dostępność, w tym krótki czas oczekiwania na świadczoną pomoc. Uczelnia prowadzi ograniczone działania informacyjne w zakresie promocji świadomości o zdrowiu psychicznym oraz oferowanym wsparciu.

Uniwersytet dba o poczucie bezpieczeństwa osób studiujących przeciwdziałając zjawisku dyskryminacji. Podstawy tych działań zawarte są w zarządzeniu nr 86 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia procedury przeciwdziałania dyskryminacji w Uniwersytecie w Białymstoku. Ponadto w Uczelni działa Centrum Wsparcia Osób ze szczególnymi Potrzebami koordynowane przez Pełnomocnika rektora ds. studentów i doktorantów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi. Natomiast nie są prowadzone zintensyfikowane działania informacyjno-promocyjne w tym zakresie. Główne starania podejmowane są na poziomie bezpośrednich rozmów pomiędzy kadrą akademicką a osobami studiującymi oraz w trakcie spotkania organizacyjnego na początku studiów. Zbyt mała działalność informacyjno-promocyjna może wpływać na niski poziom świadomości studentów. Na Wydziale Filologicznym powołany został Pełnomocnik Dziekana ds. równości płci. Strategię Uczelni w powyższym zakresie precyzuje „Plan równości płci dla Uniwersytetu w Białymstoku oraz strategia działań na rzecz równości na lata 2022–2024”. Studenci informowani są o zasadach rozwiązywania sytuacji kryzysowych. W razie zaistnienia konfliktu, przemocy lub jakiegokolwiek przejawu dyskryminacji student może poinformować o zaistniałym problemie władze Wydziału. Następnie podejmowane są działania wyjaśniające i zapobiegające takim sytuacjom.

Studentom, oferowana jest m.in. pomoc w zakresie praw i obowiązków studenta, w szczególności przedstawianie zainteresowanym studentom informacji dotyczących funkcjonowania i regulacji prawnych obowiązujących w Uniwersytecie, zwłaszcza dotyczących przebiegu toku studiów oraz procedur przyznawania pomocy materialnej. Ponadto ważnym elementem procesu uczenia się jest zapewnienie studentom środowiska stymulującego do rozwoju, co oznacza oprócz zapewnienia odpowiednich warunków studiowania zapewnienie trudniejszego do empirycznego skategoryzowania, poczucia bezpieczeństwa. Uczelnia oferuje możliwość indywidualnej organizacji sesji egzaminacyjnej i egzaminów, a także urlopy dziekańskie. Regulamin Studiów przewiduje wsparcie w postaci indywidualnej organizacji studiów (IOS), skierowane do osób o różnych potrzebach oraz indywidualnego programu studiów (IPS), polegającego na modyfikacji programu studiów w celu dostosowania go do zainteresowań naukowych studenta lub umożliwienia mu prowadzenia badań naukowych oraz przyznania indywidualnej opieki nauczyciela akademickiego. Decyzję w powyższych możliwościach wsparcia podejmuje Dziekan.

Zarówno na Uczelni jak i Wydziale działa, za pośrednictwem swoich organów, Samorząd Studencki. Jest istotną częścią systemu wsparcia studentów oraz realizacji ich ustawowych praw. Stoi na straży praw studenta oraz reprezentują studentów przed władzami Uczelni, w tym występują z różnego rodzaju wnioskami i opiniami, delegują przedstawicieli do organów i ciał kolegialnych Uniwersytetu w Białymstoku. Zapewniona jest możliwość korzystania z infrastruktury uczelnianej oraz niezbędne

środki finansowe umożliwiające skuteczne reprezentowanie studentów na forum Uniwersytetu oraz prowadzenie działalności edukacyjnej, promocyjnej, integracyjnej, a także wspierającej. Aktywność ta zapewnia możliwość rozwoju organizacyjnego i przedsiębiorczości.

Za obsługę administracyjną studentów odpowiadają działy obsługowe, w szczególności Dziekanat Wydziału Filologicznego, świadcząc usługi w sposób skuteczny. Administracja została odpowiednio dostosowana do potrzeb elektronicznego obiegu dokumentów. Również praca pozostałej kadry wspierającej kształcenie została dostosowana do aktualnych wymagań i potrzeb. Studentom zapewniany jest dostęp do e-mail w domenie Uczelni.

Sprawami studenckimi na poziomie Uczelni zajmuje się Prorektor ds. studentów i doktorantów. W ramach przypisanych zadań, w szczególności dba o zapewnienie pomocy studentom w sprawach związanych ze studiowaniem oraz funkcjonowaniem w Uniwersytecie w Białymstoku. Ponadto rozstrzyga w indywidualnych sprawach studenckich. Pracownicy administracji oraz kadra wspierająca proces kształcenia posługuje się językami obcymi w sposób umożliwiający sprawną obsługę studentów. Uniwersytet w Białymstoku dokonuje bieżącej ewaluacji systemu wsparcia studentów, posiłkując się przeprowadzanymi ankietami wśród studentów. Poziom zaangażowania studentów w partycypowanie w trakcie procesu ankietyzacji jest dość niski, ale wystarczający dla dokonanie obiektywnej oceny. W następstwie wyników przeprowadzonych badań podejmowane są działania doskonalące. Jakość wsparcia studentów jest również badana na podstawie ankiet dotyczących m.in. praktyk czy kontaktów z kadrą naukową. Studenci w otwartych wypowiedziach mają możliwość sugerowania zmian, co stwarza duże pole możliwości dla doskonalenia mechanizmu wsparcia studentów. Ewaluacja i monitorowanie procesu studiowania przybiera również mniej formalną formę i odbywa się w trakcie rozmów i spotkań pomiędzy studentami a pracownikami Uczelni oraz w oparciu o udział przedstawicieli studentów w ciałach kolegialnych.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wielopłaszczyznowe, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, a także przygotowania do działalności zawodowej w obszarach rynku pracy właściwych dla kierunku. Przyjęty system motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega przeglądowi, w których uczestniczą studenci. Sformułowana poniżej rekomendacja nie ma wpływu na ocenę kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

- 1) Podjęcie działań w zakresie szerokiej i efektywnej komunikacji informacyjno-promocyjnej dotyczącej świadomości antydyskryminacyjnej i polityki równościowej.

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Dostęp do informacji publicznej jest realizowany za pomocą strony internetowej Uniwersytetu w Białymstoku oraz dedykowanej wizytowanemu kierunkowi stronie internetowej Wydziału Filologicznego UwB. Strona uczelniana jest dostępna w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej oraz rosyjskiej, natomiast wydziałowa jedynie w wersji polskiej. Uczelnia, zgodnie z wymogami prawnymi, prowadzi Biuletyn Informacji Publicznej w oparciu o Scentralizowany System Dostępu do Informacji Publicznej. Na stronie BIP Uniwersytetu dostępne są wszystkie informacje na temat działalności naukowej i dydaktycznej Uczelni, w tym również regulacji wewnętrznych dotyczących trybów studiów oraz programów studiów, a także wydawane akty prawne. Na stronie Uczelni istnieje możliwość przekierowania na stronę Biuletynu Informacji Publicznej, w celu bezproblemowego odnalezienia wszelkich dokumentów. Wszystkie wymienione źródła nie wymagają posiadania kont ani weryfikacji tożsamości. Strony internetowe Uniwersytetu oraz Wydziału utrzymane są w nowoczesnej, przystępnej i przejrzystej formie, a treści są proste do weryfikacji. Ponadto strona Wydziału Filologicznego UwB zawiera informacje dotyczące m.in.: struktury Uczelni, jakości kształcenia, programu wymiany Erasmus+ i MOST, czy wsparcia materialnego. W systemie USOSweb dostępne są sylabusy zajęć.

Strona internetowa jest dostosowana do osób z niepełnosprawnościami, każdy użytkownik ma prawo do wystąpienia z żądaniem zapewnienia dostępności cyfrowej strony internetowej lub jakiegoś jej elementu. Zapewniona jest możliwość powiększania tekstu, a także dokonanie kontrastu strony. Strona ma również przystosowaną do potrzeb wielu osób wersję mobilną, dzięki której w łatwy sposób można korzystać z niej, np. na smartfonach.

Uczelnia realizuje politykę informacyjną z uwzględnieniem zasad transparentności i dostępu do informacji dla wszystkich zainteresowanych. Informacje o rekrutacji i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach są w pełni dostępne i sprofilowane zgodnie z potrzebami określonych grup odbiorców. Uniwersytet oraz Wydział przez wykorzystanie licznych kanałów informacyjnych zapewniają dostęp szerokiemu gronu użytkowników do informacji, które są łatwo dostępne, język komunikacji dostosowany jest do charakterystyki każdej przestrzeni.

Publikowane na stronie internetowej informacje są intuicyjnie ustrukturyzowane. Krok po kroku pokazują ścieżkę i to, co należy wiedzieć od momentu rozpoczęcia ubiegania się o miejsce na studia,

aż po etap studiowania. Wskazane są więc zarówno procedury rekrutacji (w tym jej terminarz i koszt), jak i cele kształcenia, opisany jest proces nauczania i przyznawane tytuły naukowe. Ponadto udostępniony jest spis pracowników jednostki wraz z zawartą sylwetką. Brakuje natomiast informacji na temat losów absolwentów.

Problem stanowi jednak brak spójności zamieszczanych treści, szczególnie w odniesieniu do programu studiów. Przykładem może być niejednorodna informacja o poziomie znajomości języka obcego po ukończeniu studiów (C1+ lub C2). Poza tym, niespójne lub nie w pełni spójne są katalogi efektów uczenia się, treści programowych i metod weryfikacji efektów uczenia się. Brak koherencji między informacjami kluczowymi dla kierunku sprawia, że upubliczniane treści stają się niejasne.

Jakość informacji dostępnej publicznie jest regularnie poddawana ocenie przez Kolegium Dziekańskie Wydziału Filologicznego oraz Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Bieżące monitorowanie dostępności informacji odbywa się również w drodze bezpośredniego kontaktu studentów i przedstawicieli Rady Studentów. W przypadku strony internetowej Uniwersytetu oraz Wydziału prowadzone są działania w oparciu o sugestie użytkowników. Jak wskazują zdiagnozowane powyżej uchybienia, istniejące procedury nie zostały skutecznie wdrożone w odniesieniu do kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia. Informacja ta nie jest jednak w pełni spójna i stąd nie w pełni zrozumiała.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, które jednak nie są w pełni skuteczne.

Sformułowana poniżej rekomendacja nie ma wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) braku spójności publicznie dostępnej informacji, szczególnie w odniesieniu do programu studiów; 2) nieskutecznego wdrożenia systemu oceny jakości informacji o studiach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

- 1) Opracowanie i opublikowanie danych dotyczących losów zawodowych absolwentów.

Zalecenia

- 1) Uspójnienie publicznie dostępnej informacji o studiach.
- 2) Skuteczne wdrożenie systemu oceny jakości informacji o studiach.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Na Uniwersytecie w Białymstoku zostały formalnie przyjęte i są stosowane procedury projektowania, zatwierdzania i zmiany programów studiów oraz procedury ich oceny, oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. W ocenie programu studiów uczestniczą nauczyciele akademicki, studenci i interesariusze zewnętrzni.

Kompetencje i zakresy odpowiedzialności osób i zespołów odpowiadających za jakość kształcenia zostały określone w sposób przejrzysty. Na poziomie Uczelni za nadzór nad jakością kształcenia odpowiada rektor oraz prorektor ds. kształcenia, wspierany przez uczelniany zespół ds. jakości kształcenia. Na poziomie wydziału - dziekan, wspierany wydziałowy zespół ds. jakości kształcenia.

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem sprawują pełnomocnicy dziekana zajmujący się dydaktyką oraz wydziałowy zespół ds. jakości prac dyplomowych, oraz, od bieżącego roku akademickiego, koordynator ds. kierunku filologia obca nauczycielska.

Innowacje dydaktyczne i osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej są uwzględniane w projektowaniu programu studiów, co ilustrują, na przykład, stosowane na kierunku metody dydaktyczne. Współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna jest uwzględniana w projektowaniu studiów w sposób odpowiadający specyfice kierunku. Narzędzia i techniki kształcenia na odległość są uwzględniane w projektowaniu programu studiów, przede wszystkim jako narzędzia wspomagające.

W ramach przeglądu programu studiów dokonuje się oceny: systemu ECTS, wymiaru godzin poszczególnych zajęć, sekwencji grup zajęć i zgodności treści kształcenia z zakładanymi efektami uczenia się, jak i aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany. Weryfikuje się i opiniuje zgodność form zajęć, metod dydaktycznych z zakładanymi ogólnymi i szczegółowymi efektami uczenia się. Z przeglądem programu zintegrowany jest przegląd sylabusów, który uwzględnia ocenę zawartych w nich informacji: treści programowych, w tym ich aktualność i spójność z efektami uczenia się, aktualizację zalecanej literatury, wskazywanych metod dydaktycznych, wymiaru zajęć i przypisanych punktów ECTS. Zdiagnozowane w kryteriach 1-2 nieprawidłowości w zakresie m.in. efektów uczenia się i przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, świadczą o niepełnej skuteczności istniejących procedur.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia przewiduje procedurę monitorowania i weryfikacji osiąganych przez studentów efektów uczenia się oraz procedurę weryfikacji jakości prac dyplomowych. Procedury przewidują analizę wyników uzyskiwanych przez studentów w sesji egzaminacyjnej oraz monitoring spełnienia standardów określonych dla prac dyplomowych, osiągania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych na poziomie zajęć poprzez przegląd prac dyplomowych, prac etapowych, dokumentacji praktyk zawodowych i w oparciu o wnioski ujęte w raportach dotyczących oceny realizacji założonych w programie efektów uczenia się. Procedury, choć oparte o miarodajne i wiarygodne dane, nie są w pełni skuteczne, gdyż nie prowadzą do zdiagnozowania nieprawidłowości wskazanych w kryterium 3 powiązanych z weryfikacją efektów uczenia się i zasadami dyplomowania na kierunku.

Na kierunku został zapewniony wpływ studentów oraz kadry prowadzącej kształcenie na doskonalenie programu studiów. Udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego jest również zapewniony i systematycznie poszerzany.

Jakość kształcenia na kierunku filologia obca nauczycielska nie podlegała wcześniejszym ocenom Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Natomiast w uchwale nr 349/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Uniwersytetu w Białymstoku o pozwolenie na utworzenie studiów na ocenionym kierunku sformułowano siedem zaleceń, z których trzy: 1) przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych, które stanowią istotną rolę jako podstawa formułowania koncepcji kształcenia, z wyłączeniem dyscyplin, których obecność w procesie kształcenia uzasadniona jest tylko obecnością w programie studiów elementów efektów uczenia się i treści programowych o charakterze subsydiarnym; 2) określenie merytorycznych zasad dyplomowania uwzględniających dyscypliny naukowe, w których mogą powstawać prace dyplomowe oraz ich merytoryczny zakres powiązany z przygotowaniem do zawodu nauczyciela, w sposób eksponujący progres kompetencji między studiami pierwszego a drugiego stopnia studiów; 3) zapewnienie obsady zajęć w zakresie glottodydaktyki języka rosyjskiego przez osobę posiadającą dorobek naukowych odpowiadający problematyce tych zajęć lub praktyczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią w nauczaniu w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, nie zostały zrealizowane. Poza tym, obszary, które zostały zdiagnozowane jako problematyczne w ww. uchwale, na przykład, dostosowanie programu studiów w zakresie kształcenia nauczycieli do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019 poz. 1450, z późn. zm.) oraz określanie poziomu biegłości językowej, zostały objęte zaleceniami również w trakcie obecnej oceny programowej.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są oceny programu studiów, oparte o wyniki analiz wiarygodnych danych i informacji. W ocenach tych biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni.

Jakość kształcenia na kierunku nie podlegała wcześniejszej ocenie PKA. Jednakże pozytywna opinia PKA dotycząca spełnienia warunków prowadzenia studiów na aktualnie ocenianym kierunku zawierała zalecenia, z których część nie została wdrożona przez uczelnię.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika zatem z nie w pełni skutecznego działania na kierunku systemu zapewnienia jakości kształcenia, który nie przyczynił się do zdiagnozowania nieprawidłowości wskazanych w kryteriach 1, 2 i 3 i nie zapewnił realizacji Prezydium PKA, sformułowanych w odniesieniu do wniosku uczelni o utworzenie ocenianego kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

- 1) Efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, implikujące wprowadzenie skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji i skutkujące podniesieniem jakości kształcenia na kierunku.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

